

I
C 24546
e

6

II
27546
C. 34

SVETA VOJSKA

svetem letu

za

vesoljni cerkveni zbor

s primernimi

pesmi, opomini in molitvami.

Poleg nemškega od viših potrjenega spisa.

V Ljubljani 1869. — Založil H. Niemann

SVETA VOJSKA

v

svetem letu

za

vesoljni cerkveni zbor

s primernimi

nauki, opomini in molitvami.

~~~~~  
Poleg nemškega od viših poterjenega spisa.  
~~~~~


J. Urbančič

V Ljubljani 1869. — Založil H. Ničman.

II C 27546e

[Faint handwritten signature or mark]

Predgovor.

 praznik sv. Petra in Pavla pr. l. so napovedali sv. Oče Pij IX. vesoljni cerkveni zbor, ter so v ta namen povabili vse škofo 8. grudna t. l. v Rim, da se bodo skupaj posvetovali o nar potrebniših rečeh in važniših zadevah sv. cerkve. Poznej so povabili tudi odločene kristjane, razkolnike in protestante, da bi se tudi oni te priložnosti poslužili v zedinjenje s sv. katoliško cerkvijo.

Pač imenitna in redka stvar je vesoljni zbor, kakoršnega že ni bilo čez tri sto let; pa še imenitniši in svetejši je njegova naloga za vso cerkev, vse kristjane, vse kraje. Zato so tudi verni dolžni, to sveto delo podpirati in v ta namen moliti, ter se tako vdeleževati sadu cerkvenega zbirališa pa tudi pospeševati to težavno delo s tim, da prosijo milosti od zgoraj, od Očeta luči in Duha resnice.

Da bi se pa verni tolikanj bolj spodbudili za molitev in dobre dela, so razpisali sv. Oče letos 11. m. travna sveto leto, ki se je začelo 1. rožnika ter bo terpelo do konca vesoljnega zbora.

„Zdaj je tedaj čas prijeten, zdaj so dnevi izveličanja“, ktere so pobožni kristjani z veseljem pozdravili ter jih bodo gotovo v prid sv. cerkve in v svoje izveličanje obernili.

Da bi se še bolj z uspehom molilo po željah sv. cerkve v namen občnega zbora, so spisali korar V. K r a m e r v Monastiru na nemškem primerne molitve za sv. leto, in tem pridjali nekatere nauke in opomine o potrebi in namenu cerkvenega zbora v podobi sv. vojske. Kakor je namreč po besedah sv. pisma človeško življenje že sploh vojska na zemlji, in ima Kristusova cerkev na tem svetu vedno vojsko: tako bo ta podoba sv. vojske zdaj ob času vesoljnega zbora še bolj očitna. Zbrani škofje se bodo namreč vojskovali zoper sovražnike sv. cerkve, zmote in hudobijske sveta z orožjem božje resnice in moči. Pač častita, izverstna truma Kristusovih vojakov! Njim se bodo pridružili verni kristjani ko nezmerna truma z orožjem molitve in sv. vaj. O da bi se vsi prav živo vneli za ta sv. boj v čast božjo in zveličanje duš!

K temu pobožnemu delu naj bi te v slovensko prestavljene bukvice nekoliko pripomogle. Slovenci, vselej zvesti katoličani in pokorni otroci sv. Očeta, sezite po njih in vstopite se v versto teh viteških trum za sv. vojsko z gorečo molitvijo in drugimi pobožnimi vajami in dobrimi deli. — Milostljivi Bog pa naj blagoslovi sv. delo zbranih škofov in pobožne molitve zvestih kristjanov!

V Ljubljani v praznik sv. Petra in Pavla 1869.

Sveta ali križanska vojska.

Palestina, sveta dežela, že nekdam obljubljenam starim očakom, poznej posebno posvečena po Sinu božjem Jezusu Kristusu našem Zveličarji, ki je po včlovečenji tri in trideset let tam živel, učil, terpel in umerl, je bila prišla v oblast nar hujših sovražnikov keršanskega imena, Saracenov (Turkov); Jeruzalem in nar svetejši, vsakemu kristjanu dragi kraji so bili v njih rokah. Oskrunjenje teh sv. krajev je globoko ranilo in hudo bolelo vsako keršansko serce; neizrečeno žalosten je bil stan ondotnih kristjanov; tudi romarji, ki so od vsih strani tje vreli, so bili hudo stiskani in zatirani. — Ves ginjen od vsega, kar je videl in slišal, pride l. 1094 pobožen romar, pušavnik Peter Amienski (iz francoskega mesta Amiens) nazaj iz sv. dežele, se poda k poglavarju katoliške cerkve, rimskemu papežu, ter živo popisuje žalostni stan sv. dežele, in prosi za božjo voljo pomoči, rešitve. — Serce sv. Očeta (Urbana II.) je bilo ginjeno do solz; zato napravijo že drugo leto dva velika cerkvena zbora, da bi duhovne in verne spodbadali, naj se potegnejo za sv. deželo in naj napravijo veliko vojsko,

da jo otmejo iz rok sovražnikov. Serčne besede sv. Očeta so segle v serca tisuč in tisuč vernih ter zmiraj dalje in dalje je segal ogenj svetega navdušenja. Že v začetku drugega leta so se vzdignile brezštevne vojskne trume, rešit sv. deželo. V znamenje tega svetega početja so si pripeli na desno stran rudeč križ in se potem imenovali križanska vojska. Ti junaki so prejeli pred odhodom zakramente sv. pokore in sv. rešnjega Telesa in z drugimi pobožnimi vajami se posvetili in pripravili za sveti boj; drugi so jih spremljali z gorečimi molitvami in drugimi dobrimi deli, da bi Bog podpiral to pobožno početje. To je bila prva križanska vojska za sv. deželo; resnobo, sveto početje, za katero se je takrat vnel ves keršanski svet, za katero so bile vse serca, za katero so se vsi trudili, ali z vojsko ali z molitvijo. In glej, trud ni bil zastonj; 15. m. serpana l. 1099 je keršanska vojska pod svojim junaškim vodjem, Bogomirom Bouillonskim srečno zmagala sv. mesto in v oblast dobila sv. deželo.

Tudi dan današnji se vabijo in kličejo verni po vsem svetu k enakemu početju, k sveti ali križanski vojski. Sv. Oče namreč vabijo vesoljni keršanski svet na sveto delo ali vojsko s tim, da so oznanili vesoljni cerkveni zbor in, to težavno in sveto opravilo pospešiti, dovolili vernim sv. leto.

Jeruzalem in sv. dežela sta podoba sv. cerkve. Ta sv. cerkev je zdaj v taki in enaki zadregi, kakor takrat sv. dežela. Poglavar te cerkve, sv. Oče, to popisujejo v svojem apostoljskem listu 29. rožnika p. l. tako le: „Vsim je znano, kak strašen vihar zdaj sv. cerkev stresa, in kako silne nadloge zadevajo človeško družbo. Kajti silno serditi sovražniki Božji in človeški napadajo in zatirajo katoliško cerkev in njen zveličavni nauk, njeno častitljivo oblast in nar viši veljavo apostoljskega prestola, vse sveto zaničujejo, cerkveno blago ropajo, škofe in častitljive božji službi posvečene može in druge, ki so katoliškega duha, na vso moč stiskajo, samostane zatirajo, brezbožne bukve vsake verste in malopridne časnike razširjajo, različne škodljive zmote sejejo; izreja nesrečne mladosti se skoraj povsod jemlje duhovnom in, kar je še hujše, izroča se pogosto učenikom brezbožnosti in zmote. Od todi — v našo in vsih pobožnih preveliko žalost in milovanja vredno škodo neumerjochih duš — tolika brezbožnost in spridenost in razuzdanost — ta kuga slabih naukov vsake verste, tolike pregrehe in hudobije zoper božje in človeške postave“, in pristaviti moramo, toliko oskrunjevanja imena Božjega in nesrečni pogin dragih duš. — Že pred to leto so rekli sv. Oče v svojem nagovoru do zbranih škofov: „Že dolgo časa smo na bojišu, in se vojskujemo

zoper nezveste in razuzdane sovražnike sv. cerkve v brambo vere in pravice. Boj se je tako razširil in strašen postal, da bodo komaj združene moči zbranih vojskni trum se braniti in zoperstati zamogle“.

Tako kličejo, kakor nekdej Urban II., zdaj Pij IX. vse verne na sv. vojsko zoper tolike in take sovražnike, ki nadležujejo svete kraje, da bi rešili in oteli sv. cerkev iz tolikih stisk.

Tudi že pred to leto so naznanili to delo in početje v omenjenem nagovoru do škofov: „Že delj časa“ so rekli, „smo imeli namen, ktere ga hočemo izpeljati, da le pride serčno doželen priložnost, to je namen, osnovati vesoljni zbor vsih škofov katoliške cerkve, na katerem se bode z božjo pomočjo združeno posvetovalo in prevdarjalo zastran potrebnih in zdatnih pomočkov zoper toliko nadlog, ktere stiskajo sv. cerkev.“ „In cerkev bo“, to upanje so dalje izrekli sv. Oče, „cerkev bo (v zboru) kakor v bojno versto postavljena nezmagljiva vojska odbila napade svojih sovražnikov, njihove naklepe vničila, in v slavni zmagi čez nje razširila in vterdila Kristusovo kraljestvo na zemlji“.

Tedaj kakor v bojno versto postavljena truma vojakov naj ravna sv. cerkev v zboru zoper svoje nasprotnike in po slavni zmagi bo spet postavila častito znamnje Jezusovega kra-

ljestva, s v. križ na vsih krajih in v vsih sencih. Pač zares tedaj sveta, križna vojska! In že je odločen za njeni začetek čas in dan. Tako namreč pišejo poglavar sv. cerkve v svojem apostoljskem listu 29. rožnika p. 1.: „Operti na vsegamogočnega Boga, Očeta, Sina, in sv. Duha, kakor tudi sv. aposteljnov Petra in Pavla veljavo, ktera je tudi nam lastna, in po nasvetu naših prečastitih bratov, kardinalov rimske cerkve, okličemo in skličemo s tim listom v naše slavno rimsko mesto vesoljni zbor, ki se bo začel 1869. l. 8. grudna v praznik čistega spočetja matere božje in device Marije in se bo z božjo pomočjo končal v njegovo čast in v zveličanje vsega keršanskega ljudstva“.

Delo je tedaj začeto, sv. vojska napovedana. Da se nada sv. Očeta prav dopolni, je vse na tem, da bo, kakor ob času perve križanske vojske, za to delo skerb vsim kristjanom, da se vsi, ki so poklicani na sv. vojsko in oni, ki doma ostanejo, vsi za njo vnamejo, vsi za njo delajo in trudijo. Sv. Oče kličejo vse brez razločka.

Bojna truma.

Ako se govori o vesoljnem zboru, se samo po sebi razume, da gre vabilo sv. Očeta do škofov, viših pastirjev katoliške cerkve. Zato

pišejo sv. Oče v omenjenem listu dalje: „Zato hočemo in ukažemo, da od vsih krajev pridejo naši bratje, patrijarhi, viši škofje in škofje, tudi naši ljubljeni sinovi, opati in drugi, ki imajo pravico, se vdeleževati občnega zbora in v njem glasovati, k temu napovedanemu vesoljnemu zboru, ter jih k temu opominjamo in zapovemo pri prisegi, katero so storili temu apostoljskemu prestolu, pri dolžni pokoršini, in pri tistih kaznih, ktere so ob času zborov po pravici in navadi vpeljane zoper nemarne, ako jih ne zadržuje od zbora veljaven, temeljit zadržek, kateri se mora zboru dokazati.“ Ti pastirji sv. cerkve so toraj prav za prav bojna truma, ktera ima dognati neposredno sveto vojsko z doželjenim vspehom. Ozrimo se zato nar poprej na nje!

Vesoljni zbor.

Po zgledu Kristusovih apostelnov, kateri so se v Jeruzalemu zbrali, da bi dognali prepir in določili vprašanje, ali so kristjani dolžni se deržati tudi judovske obredne postave, so se zbirali v katoliški cerkvi ob vsih časih, kadar so se začele neverne zmote ali večje razuzdanosti in sploh ob vsih važnih priložnostih viši pastirji iz bližnjih in daljnih krajev, da bi se pod varstvom sv. Duha skupaj posveto-

vali zastran dotičnih reči in jih po modrih sklepih določili. To so bili cerkveni zbori. Njih sad je bil očiten: škodljivi krivi nauki so se zaterli v korenini, nevarne ločitve v veri in razkolništva so se vravnale, modre, primerne postave in naprave so se vpeljale.

To se je posebno zgodilo pri vesoljnih zborih, kakoršnih do zdaj cerkvena zgodovina osemnajst šteje. Pri posebno važnih priložnostih so namreč povabili poglavar sv. cerkve, papež, vse škofe in pastirje keršanske cerkve, da se zberó o določenem času na odločenem kraji. Kteri so se snidili (in to so mogli vsi, katerih ni kaj važnega zadrževalo), so se posvetovali o dotičnih potrebah; sv. Oče ali njih namestnik je predsedoval in vse vodil, in njihove sklepe poterdil s svojo veljavo, in ves katoliški svet se jim je podvergel, svest, da Duh božji vodi nje, ktere je postavil za škofe, da vladajo cerkev božjo. To so bili vesoljni zbori, od prvega v Niceji l. 325 do zadnjega v Tridentu l. 1545—63.

Kdo ne vidi, da se od tacih zborov sme po pravici pričakovati prav obilen in koristen uspeh. Tega porok nam je že ta okolišina, da se tu zbere obilno število častitljivih, modrih in skušenih mož iz vsih delov sveta. Kaj čuda, da, ko se posvetujejo in zedinijo tako modri in skušeni možje od vsih krajev sveta,

so njih sklepi zares modri, primerni potrebam in okolišinam in zato tudi sklenjeni z obilnim vspehom.

Pa ne le to. V tih zborih, v katerih so se zbirali okoli poglavarja cerkve ali njegovega namestnika viši pastirji iz vsih krajev sveta, je bila namestovana vsa sv. cerkev, in velike obljube ktere je dal Kristus svoji cerkvi, so po vsem svojem pomenu veljale tudi takemu zboru. Sv. Duh je vladal nje, kakor vesoljno cerkev, zato so njih sklepi ali določbe o verskih in nravnih rečeh enake veljave, kakor izreki sv. Duha, kateri govori po njih, kakor nekdej po apostelnih v Jeruzalemskem zboru. Zato so pa tudi vsi, kateri vedó ceniti pomen vesoljnih zborov in potrebe naših časov, z veseljem in hvalo pozdravili bližnji vesoljni zbor ko zlato zarijo lepega dneva. Tako pišejo viši škof Kolinski v svojem pastirskem listu zastran tega naznanjenega zbora: „Ako je bil kdaj čas, v katerem je cerkev potrebovala taci nenavadnih pomočkov, je to gotovo naša doba, ko se najdejo skorej povsod taki, ki so se odpovedali vsi čeznatorni veri v Boga in njegovo razodenje, ki živé v popolnoma nejeveri, razširjajo brez strahu brezbožne nauke, so celo dostikrat polni sovraštva do sv. cerkve, ter so sklenili, jo podkopavati in zatirati; — zdaj ko na tisuč novih znajdb ljudi bega in edini, ter se jim

odpira tisuč novih potov, po katerih si podveržejo natorne moči v svojo službo; — ko jih je brez števila veliko tako zašlo, da le še to verujejo, kar vidiijo in tipajo, le časno upajo, le sebe ljubijo; kjer se jih je veliko od napuha oslepljenih, odpovedalo vsi pokoršini do božje in človeške postave in gosposke, ter le svojim strastim sužni hité v časno in večno nesrečo. Ako kdaj, je gotovo zdaj potrebno in primerno, se posvetovati v vesoljnem cerkvenem zboru zastran sredstev in pomočkov, kateri so potrebni, da bi v tej tako žalostno spremenjeni in spri-deni človeški družbi sv. cerkev svoj vpljiv tako vredila, kakor je božji volji dopadljivo in potrebam sedanjega časa primerno. Zato smemo svesto veliko pričakovati od tega vesoljnega zbora za čast božjo in za zveličanje duš.“

Kaj namerja in želi ta zbor?

Da bomo visoki pomen tega zbora vedili prav ceniti, si prav določno pred oči postavimo njegov visok cilj in konec, namreč od ene strani stiske in potrebe, katerim hoče zadostiti; od druge strani blage namene, ktere hoče doseči, kakor sv. Oče to naznanujejo.

Nadloge in potrebe: papežev list te le našteva: krivice, ktere se delajo apostoljskemu stolu; mnogotero vtikanje posvetne

oblasti v nepremakljive cerkvene pravice; — čedalje večí zaničevanje vsake oblasti in veljave; — slaba izreja, ktera je zdaj sploh v navadi; — razširjanje različnih škodljivih nauk in zmot; — sila slabih, brezbožnih spisov in časnikov; — razuzdanost, ki čedalje bolj raste in se razširja.“ Kterega bi ne pretreslo to veliko število zlegov, ako pomisli, kako se s tim skruni božje ime, in koliko duš se pogubi! Vse to hudo zatreti ali saj zmanjšati si bo zbor prizadeval; to so sovražniki, zoper ktere zbor začne sveto vojsko, ktere imajo premagati vojskne trume Gospodove. Kako imenitna naloga, kako sveto to delo! —

Blagi nameni; tudi ti so naštetí v papeževem razpisu: „V tem vesoljnem zboru,“ pišejo sv. Oče, „se ima vse na tanko preudariti in določiti, kar zadeva v tih težavnih časih večí čast božjo, — čistost vere, — lepoto službe božje, — večno zveličanje duš, — primerna in potrebna izreja in olika svetne in redne duhovšine, — spolnovanje cerkvenih zapoved, — zboljševanje nramnega obnašanja, — keršanska odgoja mladosti, — vzajemni mir in edinost vsih. Tudi se mora z vsim trdom za to skrbeti, da se z božjo pomočjo odpravi toliko hudega od sv. cerkve in človeške družbe, — da se nesrečni zmoteni spet pripeljejo na pravo pot resnice, — da se po zatertih zmotah in

krivoverah naša sv. vera po vsem svetu spet oživi in čedalje bolj razširja in kraljuje ter se tako pobožnost, spodobnost, pravica, ljubezen in vse keršanske čednosti v obilni prid človeške družbe spet vkoreninijo, razcvetó in močne postanejo.“ — Kako blagi nameni! Ako vesoljni zbor k temu pripomore, kolika sreča za keršanski svet! Zares, ponovilo bi se obličje zemlje; ime Gospodovo bi se spet spodobno častilo in slavilo; tisuč in tisuč duš, ki se utegnejo sicer nesrečno pogubiti, bi doseglo nar viši stopinjo čednosti in zveličanja! Kdo bi tega ne želel? Vendar

„Kako se bo to zgodilo.“

Ali niso to previsoki nameni? Ali ni vse to prenapeto upanje?

Na to odgovorimo: To so od sv. Očeta naznanjeni nameni, to so njihove nade. Sami pišejo do škofov: „Mi imamo terdno upanje, da bo po tem zboru luč katoliške resnice s svojo zveličavno svitlobo prešinila in pregnala temo, ktera temní spoznanje, in zmotenim z božjo pomočjo pokazala pravo pot zveličanja in pravice“. In v drugem razpisu pišejo: „Ker nas Kristus z besedami: „,,Kjer sta dva ali pa trije zbrani v mojem imenu, sem jaz v sredi med njimi,““ pre-

čudno zveseli, tolaži in krepča, ne moremo dvomiti, da bo On sam v tem zboru pričujoč z obilnostjo svoje božje milosti, da določimo to, kar je v prid njegove sv. cerkve.“

To so nade sv. Očeta! Ali smeš reči, da so prenapete? Ali se prederzneš reči, da je v taki reči upanje takega moža, kakor so sv. Oče, poglavar sv. cerkve, prazno? Ali mar ne poznajo potreb in nadlog naše dobe? Kdo ima več priložnost, jih spoznavati? Saj so jih sami tako živo popisali. Ali morebiti ne vedo preudariti, kako težavno je, našo keršanstvu tako nasprotno dobo spet pridobiti za zveličavno vero? In vendar tako svesto upajo, kakor smo slišali! Na kaj se tedaj opira, to po pravici vprašamo, na kaj se opira to veliko, kakor se nekterim zdi, skorej preveliko upanje sv. Očeta? „Kako se bo to zgodilo?“ — tako je odgovorila Marija devica angelu, ko ji je oznanil tako velike prečudne reči. In kaj reče angel? „Pri Bogu ni nič nemogoče.“ Glej tu zaupanje! Ako so tudi velike nadloge, ki stiskajo našo dobo, božja mogočnost in milost jih zamore premagati; ako se tudi težavno zdi, zdanjemu času spet vdihniti keršanskega duha, in vneti ga spet za zveličanje, pri Bogu to ni nemogoče. In da bo Gospod to svojo moč in milost o priložnosti vesoljnega zbora revnemu svetu dodelil in skazal, to upajo sv. Oče;

zakaj? Pred vsim, ali nima vesoljni zbor, razun tega, da je že po svoji natori in svojih okolišinah pripraven za zveličavni vpljiv, v posebnem pomenu še obljubo sv. Duha, kakor sv. cerkev? Ali ne bo sv. Duh tudi na tem vesoljnem zboru razodeval moči svoje milosti? To je upanje sv. Očeta. — Pa ne le to. Svesti so si na dalje, da se bodo trumi cerkvenih vojšakov, ki bodo v zboru vojskovali sveto vojskovanje, pridružili na njihov poziv iz vsih krajev katoliške cerkve vsi boljši kristjani kot vojaki z orožjem molitve, da bodo — ginjeni od tolikih nadlog in vneti od serčnih želja, jih odverniti — z molitvijo in drugimi dobrimi deli in duhovnimi vajami v duhu se zedinili z zbranimi škofi in jih podpirali pri blagem delu.

Zato kličejo sv. Oče vse svoje otroke, da se v molitvi in dobrih delih združijo v tako vojskno trumo. Že v nagovoru do škofov l. 1867 so rekli: „Da se tedaj spolnijo naše želje (t. j. da se zbere vesoljni zbor), in da naš in vaš trud za verne narode obilno sadu pravice rodi, povzdignimo svoje oči k Bogu, viru vsega dobrega! Prosimo ga ponižno in neprenehoma (že l. 1867) da svojo cerkev reši tolikih stisk

in nevarnost, ter ji da zmago čez sovražnike. In da Bog naše prošnje milostljivo usliši, prosimo priserčne priprošnje presvete device Marije, ki je pri Njem nar mogočnisi besednica, priprošnje sv. aposteljnov Petra in Pavla ter vsih svetnikov.“ — Ravno ta oklic so slovesno ponovili preteklo leto, ko so zbranim kardinalom naznanili vesoljni zbor in potem pristavili: „Ne nehajmo tedaj, povzdigovati svojih oči k Gospodu Bogu, in kličimo neprenehoma sv. Duha, ki je vir vse modrosti, da razsvetli naše serca z lučjo svoje svetlobe, da spoznamo, kaj smemo vrnovati in določiti v tem zboru.“

Glej upanje sv. Očeta, in v njem vsim odperto pot, po kateri naj se vsi udje sv. cerkve, naj si bodo kjer koli in kdor koli, svetega dela vdeležujejo, k sveti vojski pridružijo in po svoji moči pomagajo, da vsled vesoljnega zbora „cerkev kakor v bojnem redu vverstena truma nepremagljivo osramoti svoje sovražnike in v častitljivi, slavni zmagi“ sv. križ, svojo zastavo povsod postavi in povikša.

Ko so se ob času perve križanske vojske serca vernih vnele za rešitev sv. dežele, in so se obilne kerdela vernih vojšakov pripravljale za vojsko in se podale proti sv. deželi doveršit to resnobno delo; so doma ostali, katerim ni

bilo mogoče, tje se podati, doma kakor sveta vojna pobožnih molivcev z veliko gorečnostjo poprijeli za orožje molitve in družih dobrih del, da bi sprosil nebeški blagoslov za sveto vojsko. Pač ginljivo in veličastno je bilo videti, ko so bili tako zedinjeni vsi kristijani za sveto delo v sveti vojski.

Tako naj bode po volji sv. Očeta tudi dan današnji. Vsi kristjani naj se vdeležujejo svetega dela, ki se začne slovesno 8. grudna 1869. Vsi bodimo udje velike trume pobožnih molivcev, ki se pridružijo vojskni trumi zbranih škofov, in podpirajo njih sveto in težavno delo.

Truma molivcev.

Ko so Izraelci na svoji poti proti obljubljeni deželi prišli do kraja Rafidah, „je prišel Amalek ter se vojskoval zoper Izraelce. In Mojzes reče Jozvatu: Zvoli si možakov in pojdi se vojskovat zoper Amaleka. In Jozva je storil, kakor je Mojzes rekel in se vojskoval zoper Amaleka. Mojzes in Aron in Hur so šli na verh griča“ molit za vojskujoče. „In kadar je Mojzes roke v molitvi povzdigoval, je zmagoval Izrael; kadar jih je pa nekoliko pustil, je zmagoval Amalek. Zato sta podpirala Aron in Hur njegove roke, da se niso utrudile (v mo-

litvi) do zahoda. In Jozua je premagal Amaleka in njegovo ljudstvo z mečem.“ (Tako se bere v II. bukvah Mojz. 17. 8.)

Tako je bila poslednja zmaga sad obojnega, vojskovanja in molitve. Ktero je več pripomoglo? Kdo to določi? Ali ne kaže, da je Mojzesova molitev več zmogla? „Kadar so mu roké omagale, je zmagoval Amalek.“ — In ako je 15. m. serpan l. 1099 pervo križansko vojsko tako slavno končal, kdo je imel veči delež na ti častiti zmagi: truma vojšakov okoli Jeruzalema, ali truma molivcev doma? Ne prederznemo se tega določiti.

Spomnimo se še ob kratkem slavne zmage, ktero je dobilo 7. vinotoka l. 1571 pri Lepanti malo keršansko brodovje zoper mogočno turško ladijevje, in kako je vsled te zmage ves keršanski svet rešen bil turške sile. Vsi verni so pripisovali to prečudno in slopečo zmago združeni molitvi kristjanov, ki so k Mariji pribežali z molitvijo sv. roženkranca, kar so jim priporočili tadanji papež Pij V.

Ako gre tudi zdaj za vojsko, v kateri gre cerkev kakor v bojni red vvrstena truma zoper sovražnika, in ako poglavar cerkve kliče oboje, trumo vojšakov in trumo molivcev, kdo vé in določi, kateri bodo več pripomogli za zmago?

Kajti ako ravno vesoljni zbor, kakor je bilo že rečeno, po svojih natornih okolišinah in vsled pomoči milosti sv. Duha veliko, prav veliko upanje obuduje, gre vendar tukaj za tako važno stvar, da se sme komaj upati, ako bo vesoljnemu zboru tudi vse vgodno, brez posebne nenavadne pomoči od zgoraj; in ta pomoč se mora prositi.

Ali smemo misliti, da sv. Oče za to pomoč niso prosili in ne prosijo neprenehoma? Saj sami naznanujejo to večkrat prav ginljivo. In toliko izverstnih slavnih škofov, kakoršnih imamo dan danes obilno število, s kako preserčnimi željami pošiljajo svoje zdihljeje za cerkveni zbor pred prestol milosti božje!

Vendar tim častitljivim molivcem naj se pridruži vse keršansko ljudstvo, da bo polna truma molivcev, razširjena po vesoljnem svetu. In ko tako iz vsih delov sveta hiti molitev te „trume“ proti nebesom, kakor združen glas stiskanega človeškega rodu, — potem — sme se svesto upati, — bo prišla pomoč in milost Gospodova nad zbor v tisti obilnosti, kakor je treba, da se doseže tako blagi namen. —

Kaj je še treba, dalje dokazovati, kako potrebna je truma molivcev, in kako živa je potreba se ji pridružiti? Zato pišejo viši škof Kolinski: „Se vé, da bo nasprotnik vsega do-

brega vse poskusil, da bi odvern timer to veliko sredstvo milosti božje (za zbor) in vničil njegov blagi vspeh. Pa Gospod sv. cerkve, kteremu je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji, in je pôseбно obljubil da hoče molitev gotovo uslišati, On bo tudi zdaj svoji cerkvi pomagat, (ako se bo namreč prav molilo). Sprejmimo tedaj vabilo sv. Očeta, združimo se z njimi v molitvi in kličimo tudi z zaupanjem mogočno besednico in varhinjo, brez madeža izvirnega greha spočeto devico in mater Božjo, da priključemo milost in blagoslov božji z nebes na bližnji vesoljni zbor“.

Serčnost!

Serčnost! — pač te zares manjka od vsih strani, ako se v misel vzame vesoljni zbor in se verni vabijo, da se pridružijo trumi molivcev. Veliko jih misli, da se posebnega ne more in ne sme pričakovati. Prevelika in razširjena, si mislijo, je spridenost sedanjega časa, preveč je vkoreninjeno sovraštvo do keršanstva, da bi zbor mogel temeljito pomagati.

Nič hujšega, kakor taka maloserčnost.

Potok je močno narastel od nalivov. Sila močnih valov predere visok jez na strani; kar se razlije dereča voda po planem; če dalje bolj voda podjeda, in če dalje močnej deró

močni valovi čez in čez žugaje, da bodo vse okrog in okrog poderli in pokončali. Na tisuče jih prihiti gledat to nesrečo. Dokler je kaj upanja, vodo zajeziti in protečo nesrečo ustaviti, se vse giblje, vse dela, vse se trudi, in res — trud ni zastonj, vodo zajezé, da ni še večí nesreče. — Vendar ne! nič ni slišati razun joka in stoka zavoljo velike nesreče, in ker se iz maloserčnosti ne lotijo dela, postaja poder-tija če dalje večí, nesreča vse vniči. Nadloga ni bila neozdravljiva, še le maloserčnost jo je storila neozdravljivo.

Ta zgled lahko oberneš na naše zadeve. — Pač res bi tu in tam mislil, da zavoljo verske in nравne spridenosti naše dobe ni več mogoče tolikemu zlu v okom príti.

Ali je pa to res? Ali je mar roka Gospodova prikrajšana? Naša doba se prerada hvali, kako da napreduje, in si domišljuje, da stara keršanska vera ni več primerna za naše prebrisane čase, k večemu bi utegnila še zadostovati nezrelim otrokom in starim babicam! Ali je res tako? Ali je mar stari keršanski Bog in Kristus Gospod pahnjen s prestola moči, brez upanja da bi spet kraljeval v sercih ljudi, ali saj ne, da bi staro moč in čast spet pridobil?! Serce naših bralcev se prestraši take misli ko ostudnega bogokletstva! Pač je to tudi res gerdo bogokletstvo.

Dasiravno se tedaj povodenj napadov sv. vere dan danes strašno in pogubljivo razliva in širi po širokem svetu, roka Gospodova je močna dovolj, jo ustaviti. Dasiravno je veliko število sovražnikov sv. vere, in se njihova moč silna zdi: Gospod je večji memo vsih, močnejši ko vse drugo. „Zakaj hrume narodi“ kliče svest zmage kraljevi prerok „zakaj si ljudstva vmišljujejo prazno, (rekoč): Raztergajmo njih vezi in verzimo od sebe njih jarem! On, ki v nebesih prebiva, se jim smeja in Gospod jih zasmejuje.“

Pa spet pravijo: Ni misliti, kako in po katerih potih bo Gospod tukaj pomagal; kako bi mogel n. pr. ravno cerkveni zbor imeti za našo dobo tak vpliv, kakoršnega je treba! Tako dvomijo v svoji malovernosti.

Dostikrat se prigodi pomladi, da tudi spomladansko solnce dolgo prideržuje svoje gorko žarke; vedno je le merzlo in sever brije. Pomladanski čas se pomika naprej, pa narava se vidi še vedno mertva in v žalostni obleki, in na zadnje bi kmalo mislil, da je že nemogoče včakati lepe, vesele pomladi. Vendar na enkrat — kaki spremen! Gorko solnce, miren dež, prijetne noči, in v malo dneh je povsod novo življenje in veselje, ter se spet obudi upanje v obupljivih sercih.

Ali se ni v verskem in nraavnem življenji že večkrat kaj takega prigodilo? Ali je mar dan današnji v tem oziru slabije na svetu, kakor takrat, ko je mala pešica apostelnov prejela od Gospoda povelje, to vero, ktero dan danes napadajo, vsim oznanovati in ji zmago dobiti? V tistem času, ko je bilo vse okrog še pokrito s temo malikovanja, ter je bilo vse še zakopano v globok brezen spridenosti? In ali delo Jezusovih apostelnov ni imelo vspeha? Ali je mar sovraštvo in preganjanje sv. cerkve danes hujši, kakor ob časih apostelnov in njih prvih naslednikov skozi tri sto let? In vendar je v tem strašnem preganjanji skozi celih tri sto let sv. cerkev slavno zmagovala. Ali smemo tedej obupati in maloserčni biti? Ali ni tudi v nar novejši dobi sv. vera na več krajih prečudno oživela, da res osramoti maloserčne? Ne bom v misel jemal francoske dežele, kjer so v preteklem stoletji sv. vero čisto hotli zatreti in oestro prepovedali; ne Amerike, kjer je bilo v 18. stoletji le malo katoličanov, in jih je zdaj na milijone. Ozrimo se le na bližnje nemške dežele ob reki Renu, kjer je pred 30 leti vse še spalo v verski nemarnosti, ter se niso dosti zmenili za moč in blagor katoliške vere. Vendar sila, s ktero so izverstnega Kolinskega škofa v ječo odpeljali, jih je veliko veliko iz verskega spanja zbudila, in na

vse strani se je začelo razodevati novo cerkveno življenje. Tudi takrat bi bil marsikteri malo-serčen vprašal: Kako in kdaj bo drugač in boljše? — In glej, sama stanovitnost zvestiga spoznovalca je bila dovelj, da se je začela nova prijetna spomlad cerkvenega življenja in njen sad se vidi še dan danes v obilno veselje sv. cerkve. Roka Gospodova še ni prikrajšana.

In ali nimamo tudi v nar. novejši dobi spodbudljivih znamenj in zgledov, da je božja pomoč v naj večji sili naj bolj gotova? Kako je Gospod vničil in osramotel naklepe hudob-nežev zoper Rim in sv. Očeta takrat, ko je bila nevarnost nar. hujši, in si je že komaj kdo upal pomoči pričakovati!

Ravno to nam kaže še posebni vzrok, zakaj smemo tudi današnji čas, ki rodi med ternjem in osatom tudi dober sad, terdno upanje imeti zastran vesoljnega zbora. Ker je namreč cerkveno življenje v poslednjih časih v mnogih krajih bolj oživelo se je tisuč in tisuč vernih serc z otroško ljubeznijo poprijelo svoje matere, sv. cerkve, in se zvesto in pridno poslužuje njenih pomočkov, sv. zakramentov, od-pustikov, bratovšin, misijonov i. t. d. Zvesto so serca vernih vdane svojemu Očetu, Kristu-sovemu namestniku, kakor je njihova zlata maša očitno pokazala. Res je dan danes število hudobnih veliko, velika njih spridenost, pa

tudi število resnično pobožnih ni tako majhno, kakor bi kdo mislil. In ravno ti so v današnjih viharnih časih terdna podpora in nada tudi za našo reč, za vesoljni zbor. Ako se vsi ti v duhu združijo, in se z močnim orožjem molitve in pobožnih vaj vojskujejo v obilen vspeh vesoljnega zbora: bo to pač silna moč, ktera v družbi z vojskno trumo cerkvenih pastirjev se bo smela meriti s puhlo močjo brezvernega sveta, in vspeh ter zmaga ni dvomljiva.

Da bi pač ti zares pobožni ne bili malo-serčni zato, da se preveč same mislijo; v resnici jih je veliko, le raztreseni so, le preveč skrito in na skrivnem žive; njih število je pa še veliko. Pač, hvala Bogu, pobožnih, izverstnih katoliških kristijanov je še povsod veliko. Vsi združeni bi bili zares velika moč. — Bog hotel, da bi se dali vsi skupaj sklicati, in pristopilo v „trumo molivcev“ in naše upanje bo popolnoma. Ako se ti pravični v obilnem številu lotijo dela molitve za vesoljni zbor ter se vverstijo v „trumo molivcev“, potem lepo upanje sv. Očeta ne bo prazno, ne bo osramoteno. Kaj praviš na to, ljubi bralec in kristjan? Jeli, da tudi ti pristopiš?

„Pristopim.“

Na vabilo sv. Očeta hočem pristopiti in zanaprej biti ud in družbenik „trume molivcev“, praviš ti. —

Prav! pa se moreva razumeti bolj natančno. Kako misliš ti pristopiti in biti ud te „trume“? Morebiti le tako, da včasih opraviš kako molitev v namen cerkvenega zbora; ali da se pri svojih molitvah, pobožnih vajah, sv. maši zbora spominjaš ter zanj Boga blagoslova prosiš? — Pač res, vsaka molitev v namen vesoljnega zbora, ako je le vredno opravljena, bo doželeno ter pomagala, ako Bog hoče, ker le On daje vgoden uspeh zboru. Vendar je to, za kar gre pri zboru tako važno in imenitno; milost, ktere potrebuje revni svet od njega, tako velika, da smemo komaj pričakovati potrebnega uspeha, ako le tako navadno in zložno zanj molimo. Kar velja o natornih božjih dobrotah, velja skorej tudi zastran čeznatornih milost. Za večji dobrote je večidel treba več truda. Tudi večje milosti, naj jih prosi človek za se ali za druge ali za cerkev, se navadno ne dosežejo že po prvi molitvici, treba jih je — tako hoče Bog po svoji modri previdnosti — tako rekoč z nekako silo pridobiti.

Ozrimo se nekoliko v sveto zgodovino, da

to bolj živo spoznamo. Ako namreč pazljivo pregledujemo zgodbe izraelskega ljudstva ali sv. cerkve, najdemo v njih neko dogodbo posebne verste, dogodbo, ki se tolikrat ponavlja, da sme veljati za božjo naredbo; to le namreč, da je Bog otroke, ki so ob svojem času po svoji izverstnosti in delavnosti prav v resnici bili pravi blagoslov za človeški rod, staršem še le potem dal, ko sta jih oče ali mati ali oba v dolgi molitvi tako rekoč primolila.

Zakon je bil brez otrok; v sercu staršev se je obudila močna želja, da bi jima Bog otrok dal; prosila sta ga z vso gorečnostjo, opravljala dobre dela in svete vaje, da bi se jima želje spolnile, pa zastonj! Skušnja je težka, vendar ne omahujeta, zvesta ostaneta in se popolnoma vdasta v božjo voljo, močna v poterpežljivosti, pa tudi pripravljena, svoje želje Bogu dati v dar, ako se ne vjemajo z božjo voljo. Vendar sta pa neprenehoma tudi dalje molila in prosila še z večji gorečnostjo. Na zadnje je Bog uslišal njune prošnje, dopolnil njune želje dostikrat tako, da so bili osramoteni vsi človeški naklepi, in je spolnitev prekosila vse poprešnje nade. Kajti otroci, ktere so tako od Gospoda sprosili, ki so bili sad tolikih molitev in dobrih del, so bili zares otroci milosti božje; rastli so v nezmerno veselje starišev in v

obilen blagoslov človeške družbe; človeku se zdi, kakor bi bili starši po stanoviti molitvi in poterpežljivosti ne le za se zadobili otroka, temuč mu tudi sprosili toliko obilnost milosti božje, da je po nji došel k taki popolnosti. —

Omenimo le Izaka, Samuela, Janeza kerstnika, presveto devico Marijo, zgolj otroci milosti, ki jih je sprosila nevtrudljiva molitev staršev. Za njimi pride cela versta svetnikov naše sv. cerkve. Veliko jih je med njimi, od katerih se bere, da so bili rojeni še le potem, ko sta pobožna mati in oče dolgo zastonj zanje molila, svete obljube delala, dobre dela opravljala. Ali se ne sme njim prištevati narveči „otrok milosti“, nar viši blagoslov vsih narodov, Jezus Kristus sam? Ali ga ni v nekem pomenu ves človeški rod skozi štiri tisuč let željno čakal, zanj prosil, po njem zdihoval in ga s tim od nebes priklical? Ali ni res On sad tacih želja in prošenj? Angelj Gabriel reče Danielu, kateri je zdihoval po rešenju svojega ljudstva in po obljubljenem Odrešeniku: „Ko si zdihoval k Gospodu, sem prišel na božje povelje, ti naznanit, da je uslišana tvoja želja, ker mož željá si ti“, in daljne besede angeljeve naznanijo, da je Bog zarad Danielovih želja in molitev „prikrajšal“ čas Mesijovega prihoda, da je torej Odrešenika

tolikanj pred poslal; tako mislijo sv. Očetje tudi zastran presvete Device in naravnost terdijo, da je ona s svojimi priserčnimi željami in molitvami pospešila prihod Sinu božjega.

Pa kdo poreče, v kaki zvezi je vse to z vesoljnim zborom? — V prav tesni dotiki je; le poslušaj dalje.

V dozdej omenjenih zgledih se namreč prav očitno kaže postava, po kateri Bog ravna, kadar posebne milosti deli, da namreč posameznim in ljudem sploh nekatere velike milosti hoče deliti le po dolgi, stanovitni prošnji in molitvi. Ker so omenjeni otroci imeli biti poseben blagoslov, velika milost za človeški rod, za to so se mogli še le sprostiti od Boga. Tak poseben blagoslov, tako veliko milost človeškemu rodu nakloniti, za to gre tudi pri vesoljnem zboru. Postavimo si še enkrat pred oči, kaj je njegov namen? Današnjemu svetu ima prinesiti pomoč zveličanje. Današnjemu svetu! Kako mnogotero se skruni božje ime! Koliko duš se pogubi! Povsod kraljuje nevera, razuzdanost; — vse se je zarotilo zoper božjo, sveto reč; sv. cerkev se zaničuje, njen nauk zametuje, sv. zakramenti se opuščajo. Kako nezmerno je število taci, ki so se popolnoma zneverili sv. cerkvi in njenemu duhu! Kako so zgubili keršanski stanovi svoj keršanski značaj, gosposke,

zakonski, starši, otroci in posli, rokodelci in delavci, in kakor koli se imenujejo. „Vse“, piše sv. Janez, „vse, kar je od sveta, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja.“ Kako resnično je to tudi dan danes!

In v tem spridenem svetu ima cerkev spet veljavo pridobiti, vera spet k časti priti, močno versko in cerkveno življenje se spet razcvetati; lepo keršansko obnašanje, čistost in zmernost, resnica in pravica, zadovoljnost in skromnost, keršanska ljubezen bližnjega se spet vkoreniniti; — vse ima spet keršanskega duha pridobiti, spet naj bodo keršanske gosposke, keršanski uradniki in zakonski, keršanski starši in otroci, keršanski gopodarji in posli, keršanski učeni in umetniki, keršanski vojaki in delavci, keršanski rokodelci in pomočniki.

Pač veliko delo, velika naloga! Razveseli nas že misel, da bi se to spolnilo. Zveličavni zakladi, ktere je Jezus zročil svoji cerkvi, bi tako osrečili ves človeški rod. — Ako ima pa cerkveni zbor veliko nalogo, toliko doseči, ali mu bo tudi Bog pomagal z velikimi, nenavadnimi blagostmi ali gnadami? Velike blagosti pa, smo že vkrat omenili, nenavadne milosti daje Bog veči del le za ceno nevtrudljive, stanovitne molitve.

Toraj ostane pri tem, kakor je bilo rečeno; ako mi in vsi, do katerih so se obernili poglavar sv. cerkve za molitev v korist vesoljnega zbora, nič drugega ne storimo, razun da le nekoliko navadnega molimo v ta namen: naše upanje ne more biti toliko, kakoršna je naloga; potem si ne prederznemo toliko upati, kolikor se potrebuje. Zato si ne moremo kaj, ako tudi od udov „trume molivcev“ več tirjamo.

Pristopne pogoje.

1) „Ti si mož želja“. Vesoljni zbor je velika, nar. važniši stvar naše dobe, on ima posebno pospešiti čast božjo in zveličanje tisuč in tisuč ljudi; — zato naj bo udom trume molivcev posebno pri sercu, — živo in zvesto naj se lotijo truda za zbor, njegovi blagi nameni naj bodo zapopadek njih želja in hrepenenja. Zato

2) „Molite brez prenehanja.“ — Treba je serčne molitve in prošnje do Gospoda, da bi se vesoljni zbor srečno začel, pod Božjim blagoslovom napredoval, zaželeni cilj in konec dosegel; — in sicer vedno in neprenehoma, vsak dan pri jutranji in večerni molitvi, pri sv. maši, pri sv. obhajilu, pri vsaki cerkveni pobožnosti. Vse naše molitve naj oživlja in spodbuja ta skerb za vesoljni zbor.

zakonski, starši, otroci in posli, rokodelci in delavci, in kakor koli se imenujejo. „Vse“, piše sv. Janez, „vse, kar je od sveta, je poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja.“ Kako resnično je to tudi dan danes!

In v tem spridenem svetu ima cerkev spet veljavo pridobiti, vera spet k časti priti, močno versko in cerkveno življenje se spet razcvetati; lepo keršansko obnašanje, čistost in zmernost, resnica in pravica, zadovoljnost in skromnost, keršanska ljubezen bližnjega se spet vkoreniniti; — vse ima spet keršanskega duha pridobiti, spet naj bodo keršanske gosposke, keršanski uradniki in zakonski, keršanski starši in otroci, keršanski gopodarji in posli, keršanski učeni in umetniki, keršanski vojaki in delavci, keršanski rokodelci in pomočniki.

Pač veliko delo, velika naloga! Razveseli nas že misel, da bi se to spolnilo. Zveličavni zakladi, ktere je Jezus zročil svoji cerkvi, bi tako osrečili ves človeški rod. — Ako ima pa cerkveni zbor veliko nalogo, toliko doseči, ali mu bo tudi Bog pomagal z velikimi, nenavadnimi blagostmi ali gnadami? Velike blagosti pa, smo že vkrat omenili, nenavadne milosti daje Bog veči del le za ceno nevtrudljive, stanovitne molitve.

Toraj ostane pri tem, kakor je bilo rečeno; ako mi in vsi, do katerih so se obernili poglavar sv. cerkve za molitev v korist vesoljnega zbora, nič drugega ne storimo, razun da le nekoliko navadnega molimo v ta namen: naše upanje ne more biti toliko, kakoršna je naloga; potem si ne prederznemo toliko upati, kolikor se potrebuje. Zato si ne moremo kaj, ako tudi od udov „trume molivcev“ več tirjamo.

Pristopne pogoje.

1) „Ti si mož želja“. Vesoljni zbor je velika, nar. važniša stvar naše dobe, on ima posebno pospešiti čast božjo in zveličanje tisuč in tisuč ljudi; — zato naj bo udom trume molivcev posebno pri sercu, — živo in zvesto naj se lotijo truda za zbor, njegovi blagi nameni naj bodo zapopadek njih želja in hrepenenja. Zato

2) „Molite brez prenehanja.“ — Treba je serčne molitve in prošnje do Gospoda, da bi se vesoljni zbor srečno začel, pod Božjim blagoslovom napredoval, zaželeni cilj in konec dosegel; — in sicer vedno in neprenehoma, vsak dan pri jutranji in večerni molitvi, pri sv. maši, pri sv. obhajilu, pri vsaki cerkveni pobožnosti. Vse naše molitve naj oživlja in spodbuja ta skerb za vesoljni zbor.

3) „Kdor obilno seje, bo obilno žel.“ Naj bo slehernemu skerb, opravljati še posebno pobožnosti v namen cerkvenega zbora: n. pr. posebno v ta namen iti k sv. maši, omoliti sv. križev pot, prejeti sv. zakramente, na kako božjo pot iti itd. In

4) Da bodo molitve in sv. vaje v ta sveti namen veči vspeh imele, naj jih spremlja vedna skerb, ravno iz tega blagega vzroka si bolj močno prizadevati za prav p o b o ž n o življenje, tega in tega greha se vestno ogibati, zoper to in to slabost se resnobo vojskovati; vse dolžnosti, posebno dolžnosti stanu zvesto in vestno spolnovati; poprešnje grehe, ako so tudi že odpušeni, z vedno in neprenehano pokoro popolnoma zbrisovati. In zadnjič

5) „Te verste hudobnih duhov se ne dajo izgnati, razun z molitvijo in s p o s t o m.“ Posebno goreči udje bodo to nalogo svoje molitve lepo doveršili z d a r i t v i j o, namreč z daritvijo zatajevanja in mertvičenja. Ta dar je že zapopaden v štirih prvih pogojah, in sicer tem obilniše, kolikor gorečniši se doveršijo; pa ta dar ima svoj verhunec in krono v posebnih vajah zatajevanja, ktere prevzame zavoljo zbora. Ali ni od nekdanj pomagala daritev molitvi k zmagi in mar ni dosegla nar veči milosti? Zatorej pred vsim d a r i t e v, žertev!

To so pogoje za ude „trume molivcev!“

Ali jih bo veliko, kateri jih bodo sprejeli in tako ravnali? Tega ne vemo, pa upamo, — ter smo si zvesti, da ko bi tako zbor molili in živeli, vkljub vsim težavam in vsi maloserčnosti bi prinesel in razširjal obilen, obilen blagoslov za sv. cerkev.

Vendar spet porekó:

„To govorjenje je trdo.“

Toliko tirjate! boš rekel, ali se hočem odpovedati vsim zložnostim navadnega življenja? Ali si domišljujete, da se prvi vstopim v versto svetnikov? „To govorjenje je terdo, kdo ga more poslušati.“

Ako tako misliš, potem pusti, o revni, pomoči od zgoraj tako potrebni svet, potem pusti blago upanje, ktero v tebi budimo, da bo namreč po vesoljnem zboru došla ljudem posebna milost in zveličavna pomoč!

Ko je svoje dni sv. dežela prišla v oblast sovražnikom, so na besedo cerkvenega poglavarja verni iz vsih krajev Evrope na tisuče skupej vreli, da bi jo rešiti pomagali. Niso se prestrašili, domačijo zapustiti za cele mesce in leta, odrekli so si vse zložnosti in prijetnosti domačega življenja; niso se bali ne stroškov ne težav take vojske; radovoljno so se podali v nevarnosti, zgubiti zdravje in živ-

ljenje, v nevarnosti, da nikdar več ne bodo vidili domačije in svojih ljubih domačih. Ker je šlo za čast Božjo in za rešenje keršanskih bratov, so vse to za Boga in stiskane brate voljno prevzeli in žertovali ter so se lotili sv. dela s sv. vnemo. Glej jih blagih duš in junakov!

Dan danes cerkveni poglavar spet kličejo na sv. vojsko, v tvoj lastni prid, o revni, zveličavne pomoči potrební svet; kličejo vse, da bi se pridružili „trumi molivcev“ te sv. vojske, in po potrebi se vdeležili tega pobožnega dela le za nekatere mesce, za eno leto. Pa, mili Bog, stara keršanska gorečnost in serčnost je odmerla; — vsak se le opotavlja, vsak se boji truda! O nesrečni svet!

Vendar ne! Še nar novejši časi so obudili junaške trume polne gorečnosti in vredne prvih časov keršanstva, namreč tiste blage mlade junake iz Francoskega in Nemškega, iz Holandije in Belgije, celo iz daljne Amerike; ki so na oklic sv. Očeta prihiteli v brambo in varstvo rimskega stola; tudi oni so zapustili dom in žertovali vse prijetnosti ter se podvergli trudu in nevarnosti vojaškega življenja. Ali čuj! zdaj kličejo ravno tisti sv. Oče, da se napravi in vredi druga duhovna vojska, „truma molivcev“; tudi tukaj gre za ravno tisto sv. reč, le še v bolj obširnem pomenu

in viši stopinji, in pogoje so veliko ložej, kakor papeževih vojakov, pa se ta truma tako težko in počasi nabira! „To govorjenje je terdo“, ugovarjajo!

To vam ne more resnica biti!

Kako ti je ime?

Odgovor: Kristjan! — „Kristjan“ piše neki cerkven oče, „je drug Kristus t. j. Kristusov duh in Kristusov značaj se je v njem vpo-dobil, saj po volji in trudu naj misli in ravna, kakor svoje dni Gospod sam.“ In res je to naloga keršanskega življenja, da zmiraj bolj po Kristusovem zgledu vravnavamo svoje misli in dela, kakor sv. apostelj pravi: „Oblecite našega Gospoda Jezusa Kristusa.“

Za kaj se je naš Gospod Jezus Kristus trudil ves čas svojega življenja? Kaj mu je bilo nar bolj pri sercu? To je bila skerb za čast božjo in za zveličanje duš, ki je izvirala iz ljubezni do Boga in do ljudi. In kaj je storil On v ta namen? Odgovor na to vprašanje daje vsa zgodovina njegovega življenja na zemlji, njegovo nevtrudljivo delovanje, bitko terpljenje in njegova smert. Vse je merilo edino na to, da se pospeši to poglobitno delo; za to je prevzel revšino, trud in pomanjkanje, zasramovanje in vsakoršno ponižanje; za to se

je trudil neprenehoma tri leta svojega očitnega delovanja; zato je prečul po vtrudljivem delu še cele noči v molitvi; to sv. delo pospešiti, je On toliko molil, za to je prevzel grenki kelih terpljenja in je bil pokoren do smerti.

Glej toraj svojega Zveličarja! V vsem življenji ima ozir na to poglavitno delo in skerb svojega srca; za to ne gleda na se; za to je pripravljen, si vse odreči, vse terpeti, vse storiti, za to mu ni nič pretežko: Za čast Božjo in zveličanje duš! Ali ima zbor mar kak drug namen? Ako se tedaj od tebe pričakuje in terja, da bi v ta blagi namen vesoljnega zbora, za to nar bolj živo skerb Jezusovega serca le za nekatere mesece prevzel nekaj nenavadnega truda in zatajevanja, več svetih vaj in dobrih del; ti pa vse to imaš za preveč in pretežko, rekoč: „To govorjenje je terdo:“ kaj misliš, ali imaš zares Kristusovega, to je keršanskega duha? Ali bi se ti ne smelo reči: Nehaj se imenovati kristjana! „Bog obvari!“ — porečeš. Tudi mi pravimo: „Bog obvari!“ — Potem se pa trudi, svojemu Gospodu bolj podobnemu biti!

„Ali me ljubiš.“

To vprašanje je postavil nekdam Gospod Petru: „Peter, ali me ljubiš?“ — Kaj pa, ko

bi to na te obernil! Ti bi, ako Bog hoče, odgovoril, kakor Peter: „Gospod, ti veš, da te ljubim!“ — Prav! — Ko bi pa n. pr. ti takega človeka prav iz serca rad imel ali ljubil, kaj se bo zgodilo? — To, kar je njemu pri sercu, bo tudi tebi, kar je njemu ljubo in sveto, bo tudi tebi, vaju serci se bote vjemale in edinile! — Saj ne more drugač biti; to je natora in moč ljubezni. Ali bo, ali more biti drugač z ljubeznijo do Jezusa?

O nikdar; Ako kdo zares ljubi Gospoda, mu bo tudi skerb za to, za kar je Jezusu skerb, za to se bo trudil, za kar se je Gospod trudil. Omenili smo že to nar svetejši skerb Jezusovega serca, namreč: čast božja in zveličanje duš je bila in je še ta Njegova skerb. Ako torej tebi za vesoljni zbor, kateri ima ravno to nalogo in ta namen, pospeševati čast božjo in zveličanje duš, to nar veči željo Jezusovega serca, nič dosti ni mar ter zanj nič posebnega storiti in vterpeti nočeš, si pač ne smes več domišljevati, da je tvoja ljubezen do Jezusa resnična in serčna. Tega ti ne moremo verjeti. — Pa ne samo to. Nekdaj se je Gospod na zemlji sam trudil za ta sveti namen; zdaj pa On to oskerbuje po svoji sv. cerkvi in njenih udih. Po modri božji previdnosti je vse to, kar je Jezus storil in terpel za zveličanje ljudi, zdaj izročeno

njegovi sv. cerkvi, ki jo sv. Duh vlada, da se po njeni skerbi in po prizadevanji njenih udov to Gospodovo zasluženje ohrani in posameznim vernim deli. Jezusovo delo in zasluženje je izročeno cerkvi in njenim udom, in v nji in po njih Jezus živi in dela za zveličanje duš.

Kakor mu je vedno pri sercu čast božja in zveličanje ljudi, tako pa On serčno želi, da bi se vsi tesno zedinili s sv. cerkvijo, in s pomočjo Jezusovih cerkvi zročenih sredstev vse storili in vterpeli v pospeševanje časti božje in zveličanje dražih duš; ravno tako pa On želi, da bi vsi vse si prizadevali, da cerkveni občni zbor doseže svoj blagi namen. Saj v resnici je On, ki nas kliče k temu po sv. Očetu. Kakor je on nekdam rekel svojim učencem: „Prosrite Gospoda žetve, da pošlje delavcev v svoj nograd,“ tako govori tudi zdaj: „Prosrite, vse si prizadevajte, nakloniti Gospoda, da On po občnem zboru svoj nograd ponovi, blagoslovi, pomilosti.“

Ako se tedaj le braniš, za to sveto reč svojega Gospoda kaj prida storiti, ali ti moremo verjeti, ko kličeš: „Gospod, ti veš, da te ljubim?“

Gospod te vpraša: Ali me ljubiš? — Odgovor: Naka! — Bog obvari! rečeš ti. Tudi mi priterdimo: Bog obvari! Pa pokaži, da ljubiš svojega Gospoda. Vsi, ki Gospoda

v resnici ljubijo, so pripravljeni, iz serca sprejeti vse zgorej naštete pogoje in se truditi za njih spolnjenje, kolikor jim moči in okolišine pripuščajo. Tako jim vелеva ljubezen do Gospoda. Pa ne samo to;

„Saj smo bratje!“

To je znana beseda starega očaka Abrahama, ko se je razderla ljubezen med njegovimi pastirji in pastirji njegovega stričnika, katerega imenuje brata. „Saj sva brata,“ med nama se ne sme ljubezen podirati, med nama mora ljubezen kraljevati.

„Saj smo bratje!“ — ali ni to tudi popolnoma resnica kar zadene vse ljudi. — Res je, tesne vezi nas vežejo z našimi telesnimi brati in sestrami; pa pri luči sv. vere so vezi, ktere vežejo slehernega z vsimi drugimi ljudmi in posebno kristjana s kristjani, vezi, ki vežejo v sv. cerkvi vernika z verniki, te duhovne vezi so ravno tako tesne; da, po svojem notranjem bistvu so močnejši in tesnejši. Saj smo bratje, v Bogu, našemu očetu, in v Kristusu, našem višem bratu. Misli si brata ali sestro; njuni drugi bratje in sestre so v nar večji sili, v nevarnosti, glada poginiti. Uni brat ali sestra je v stanu, drugim poma-

gati, jih oteti. Pa ne! zboji se truda in če tudi le male nadležnosti, da odklada in zadnjič vse opusti, da le nemarno ostane v svoji zložnosti; če tudi med tem bratje in sestre silo terpe in poginejo.

Nejevolja in jeza bi te zgrabila zoper tacega brata, tako sestro, in sicer po pravici! Pa — saj smo vsi bratje, in med našimi brati in sestrami jih je po široki zemlji na tisuče, ne v časnih, o ne, v veliko hujši dušni potrebi, v nevarnosti nar večih hudega, večnega pogubljenja. Prav kakor kuga se širi današnje dni spridenost; nekterih se je že prijela, drugim, in sicer brezštevilnim že proti ter žuga jim vzeti vero in mir serca, pahniti pa jih hoče v pregreho in večno smert. Zdaj je še enkrat odločen čas in dana priložnost rešitve; napovedana je sveta vojska, oteti sv. deželo iz rok sovražnikov, spet rešiti kristjane, ki so prišli v satanovo sužnost in jim zadobiti prostost otrok božjih; to je vesoljni zbor. In da bi ta skušnja rešitve, sv. vojska, po obilnosti milosti božje imela več uspeha, so od sv. Očeta povabljeni vsi, ki spoznajo in kličejo v ime Gospodovo, da naj pomagajo s molitvijo in svetimi vajami, privabiti božji blagoslov in obilen sad za to sv. delo. Kdo bi ne hotel k temu blagemu delu kaj pripomoči? Zdi se nam, kakor bi z ozirom na bližnji zbor in

veliko upanje, ktero se nanj opira, vsi tisti nesrečni, ki so uklenjeni v sužnosti nevere in pregrehe, milo svoje roke proti nam stegovali in z besedami nesrečnega Joba k nam zdihovali: „Usmilite se nas, usmilite se nas, saj vi, prijatli naši!“

Vendar ne! Zatiskajo se ušesa pred tim žalostnim zdihovanjem ki z današnjega sveta tako milo in glasno odmeva na vsako verno serce, se ne zmeni za žalostni dušni stan toliko tisuč bratov in sestra, ne za njih pogubljenje — ter noče le nekoliko žertovati od svoje navadne zložnosti in prijetnosti; noče prevzeti tudi manjega truda, da bi se vdeležil blagega dela z molitvijo in sv. vajami. Za tak namen le enkrat kaj več storiti, imenuje presiljavo, prenapeto početje, ter ga zaverne rekoč: „To govorjenje je terdo!“ — In vendar „smo bratje“ in tukaj gre za rešitev bratov in sester! Kje je potem takem ljubezen? — Da, kje je kaj keršanstva? Na kom se spozna, ali je človek pravi kristjan, ali ne? — Gospod sam odgovori: „Na tem, da se ljubite med seboj.“ In kaj prištavi? „Ako se ljubite, kakor sem jaz vas ljubil.“ Že smo omenili, kako nas je Gospod ljubil. Sv. apostelj piše: „Ko mu je bilo na ponudbo veselje,“ t. j. življenje polno prijetnosti in radosti, „si je zvolil križ,“

to je življenje polno britkost in terpljenja. Zakaj? Zato, da bi nam k zveličanju pomagal. Toraj „naj se vsi na tem spoznajo, ali ste moji učenci (pobožni kristjani), ako se ljubite med seboj, kakor sem jaz vas ljubil.“

„Saj smo bratje“, to je resnica, ktero spozna sleherno serce, v katerem je prava pobožnost; ktero tem bolj popolnoma spozna, kolikor višej je stopinja pobožnosti. — Ako se tedaj pri osebah, ki razodevajo veliko gorečnost v pobožnosti, nehoté zapazi in kaže, da v ti njihovi pobožnosti je še neka sebičnost, da v vsem skorej le na se gledajo, in za to le to zvolijo in storé, kar po njih misli koristi za lastni dušni prid, pa se ne zmenijo ali je to drugim v dušni prid ali v škodo, ter se za zveličanje drugih ne zmenijo dosti: se sme po pravici vprašati: Ali je to prava keršanska pobožnost? Ni mogoče! Prava keršanska pobožnost navdaja serce tudi z ljubeznijo do bližnjega, skerbi in se trudi tudi za njegovo zveličanje in zato posebno priserčno zanj moli. „Saj smo bratje.“ „Na tem naj spoznajo vsi, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.“

„Tega ne bom storil.“

Bilo je ob času, ko se je Izrael pod Joabom, Davidovim vojnim poveljnikom, vojskoval zoper Amona. Tudi skrinja zaveze, Izraelovo svetišče, katero so v spodbudo veči serčnosti tudi v vojsko prinesli, je bila v boji v nevarnosti. Tisti čas je prišel Urija Hetejic, od Joaba poslan, na kraljevi dvor. Ko ga je bil kralj zaslišal, mu zapové, da naj gre v svojo hišo in k svoji ženi. Urija pa ostane pri vratih kraljevega dvora ter ni šel v svojo hišo. David pa mu reče: „Ali nisi prišel iz pota? zakaj nisi šel v svojo hišo? Zdaj reče blagi Hetejic: „Skrinja Gospodova, Izrael in Juda prebivajo v šotorih, moj gospod Joab in hlapci mojega gospoda leže na terdih tleh; in jaz bi šel v svojo hišo, ter jedel in pil in si vse privošil. Pri tvojem življenji in pri življenji tvoje duše tega ne bom storil.“ Tako Urija.

Komu ne dopade ta govorica? Ali ne spodbuda našega serca za tako blazega moža? — Pač prav, naj bo to tudi naša govorica! Naj bo naš pregovor: „Tega ne bom storil!“ Čuj, zakaj?

„Skrinja Gospodova ter Izrael in Juda stanujejo v šotorih in Joab in njegovi vojaki leže na golih tleh,“ ali ni to živa podoba

sv. cerkve današnje dni? Tudi cerkev se vojskuje, sovraži in napada jo neverni in brezbožni „Moab“ naše dobe: „skrinja Gospodova,“ sve-tišče njenih naukov in zakladov milosti je tako rekoč v sredi bojiša, izpostavljena napadu in oskrunjenju nevere in brezbožnosti; — „Israel in Juda stanujeta v šotorih,“ vedno v nevarnosti, da ji napadejo in pobijejo, — to so duše naših bratov in sester, ki so v nevarnosti pogubljenja, nekatere so že v rokah sovražnikov, so od vere odpadle, v greh in hudobijo se vtopile. Zdaj je treba se tako rekoč vojskovati zoper ta „Moab“ brezbožnega sveta, ki duše pogubljuje. Kakor v bojni red postavljena vojska se ima sv. cerkev zdaj vverstiti v vesoljnem zboru. In vsi so povabljeni, naj se vdeležijo te sv. vojske, tega dela, s katerim moremo druge duše rešiti, ako se pridružimo „trumi molivcev“ in njene pogoje na tanko in zvesto spolnujemo. Vsi, ki imajo vero in serce, bodo sprejeli to vabilo. „In jaz bi v svojo hišo šel ter jedel in pil in si dobro privoščil?“ Ali bi se jaz ves nemaren ne zmenil, ko je sv. cerkev v stiski, ko se skruni Gospodovo ime, ko so v nevarnosti pogubljenja drage duše mojih bratov in sester, ter bi se lenobi in zložnosti vdal, veselja in kratkočasa iskal, ter se branil, po svoji moči podpirati tako sveto, blago delo? „Kakor gotovo

mi Bog pomaga in je milostljiv moji duši, tega ne bom storil!“

Glej tako govore vsi, ki imajo serce za božjo čast in za stiskane brate, in pristopijo serčno v trumo molivcev, ter jim nikdar niso pretežke pogoje za to delo.

Bodite nam pozdravljeni, blagi tovarši blage „trume“! Na noge bratje, vam kličemo z besedami sv. Tomaža Kempčana, na noge, bratje, lotimo se združeni sv. dela! Jezus bo z nami. „Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, sem jaz v sredi med njimi.“ Za Jezusa smo križ (sv. vojske) na se vzeli; za Jezusa postanimo zvesti in bodimo stanovitni! On, ki hoče blagosloviti sv. zbor, on bo naš pomočnik, naš vodnik, naš prednik; Glej naš kralj gre pred nami, — ko se mi s sv. cerkvijo in njenim zborom lotimo hudobnega sveta — On se bo za nas vojskoval. Pojdimo za njim z vso serčnostjo! Nihče naj ne bo maloserčen zavoljo groznih in velikih zlegov; sklenimo, v serčnosti stanovitno ostati, da ne bomo sramote delali kršanskemu imenu ako bi — iz strahu pred trdom in terpljenjem „trume molivcev“ — nezvesti bili svoji zastavi v sv. vojski.

Tako je toraj terdno sklenjeno: Vsi se hočemo pridružiti ko udje „trume molivcev“ sv. vojski.

„Gospod“, je rekel nekda j Peter Kristusu, „mi smo vse zapustili in za Tebo j šli, kaj bomo za to prejeli?“ — Kaj bomo pa mi prejeli, ki se z molitvijo vdeležimo tega sv. dela?

Za odgovor na to vprašanje in za primeren sklep našeh razgovorov še nekt ere besede od

Moči molitve.

Ta moč je velika; prekosi vse kar bi si človek domišljeval. Sv. zgodovina in zgodovina naše sv. cerkve to preobilno spričuje. Kolikokrat je molitev posameznih ali v kak pobožen namen združenih prečudno zadobila pomoč v sili, rešenje iz nevarnosti, nebeške darove in milosti! Ali se bomo temu čudili? Saj je molitev skrivnostno sredstvo, s katerim revni človek, tako rekoč čez božjo mogočnost zapoveduje, in jo v svoje namene obračati zamore. Sv. vera nas zagotovi, da Gospod sicer tim, ki ga ne prosijo, darove in milosti dostikrat odreče, obilno pa jih deli tistim, ki ga prav zanje prosijo. Z molitvijo je skorej tako, kakor v navadnem življenji z delom. Bog je zemljo

previdil z vsimi pogoji za naše vsakdanje življenje; pa človek si jih more — navadno — z delom sebi in drugim pridobiti. Brez primerne dela le prerado primanjkuje človeku, česar mu je za se in za druge treba za živež, obleko in druge reči. — Enako je tudi s čeznatornim življenjem. Kristus je s svojim terpljenjem in s svojo smertjo zaslužil in pripravil za ves človeški rod vse sredstva in pomočke, katerih je treba za pravi uspeh čeznatornega življenja. Pa človek more te pomočke za se in za druge dostikrat še le s primerno molitvijo pridobiti, tako rekoč pridelati. Kakor tedaj človek, ako spodobno ne moli, za se marsiktere milosti ne zadobi, tako po skrivnostnih sklepih božja previdnost tudi bližnjemu marsiktere milosti ne dodeli, ako mu je drugi s svojo molitvijo ne sprosijo, kakor postavim, bolnik v bolezni ostane brez pomoči in tolažbe, ako mu drugi ne pristopijo. — Res je sicer, Bog bi zamogel tudi brez take priprošnje drugih ljudi svojo milost deliti, kakor bi zamogel tudi revnemu pomagati brez človeške pomoči. Pa po svoji modri previdnosti in ljubezni tega navadno ne stori; navadno stori le na priprošnjo drugih. Kakor tedaj brez te priprošnje drugih ljudi marsikterih milost ne deli, tako je pripravljen take priprošnje uslišati in zavoljo njih deliti tudi narveči dobrote in blagote.

To je sv. cerkev vedno priznavala. Kakor že sv. Pavel opominja v svojih listih, da se opravljajo „priprošnje za vse ljudi“, tako je tudi sv. cerkev med drugim zaklade milosti za odpustike vselej odpirala s to pogojo, da so si, ki so se jih hotli vdeležiti, popred molili za sv. cerkev in za druge potrebe.

Pa vendar se je težko kdaj bolj živo in bolj sploh priznavala posebna veljava in moč molitve, kakor ravno današnje čase. Kolikokrat so naš priljubljeni sv. Oče vabili in klicali svoje otroke po vsem svetu k molitvi za vesoljno cerkev ali njene posamezne oddelke! In ali ne smemo po pravici misliti, da je sad tolikih molitev tista prečudna pomoč in milost, ki je pretekle leta tolikrat došla Njim in vesoljni cerkvi? — Koliko društev in bratovšin se je v novejših časih napravilo v ta namen, da bi se tudi za druge molilo. Omenimo le apostoljstvo molitve in bratovšine presvetega Marijinega serca za spreobrnjenje grešnikov. Obilno število njunih udov priča, da se sploh dobro in živo spozna velika moč take priprošnje. Zraven še enkrat v misel vzamemo, kako se je versko in cerkveno življenje v našem času povzdignilo in pojasnilo. Kako močen porok nam je nenavadna in serčna keršanska pobožnost, kakoršna se današnje dni razodeva pri mnogih, da bodo njih priserčne, neprene-

hane molitve uslišane! Tako je po božji modri previdnosti dan danes molitev in priprošnja v sv. cerkvi v resnici postala velika silna moč, od ktere se sme veliko, vse pričakovati, ako se pridruži sv. vojski ter dela za namene občnega zbora. Ali ni toliko uslišanih molitev, o katerih poročujejo keršanske društva, ali niso do zdaj uslišane molitve za sv. Očeta in sv. cerkev priča za moč pobožne molitve, pa tudi porok, kateri nam daje svestobo, da bodo molitve, opravljene v namen cerkvenega zbora, imele enako moč in vspeh, ter bodo priklicale zboru obilnost božjega blagoslova, z njim pa pripomogle tudi vsemu človeškemu rodu k rešenju in zveličanju?

Nov nagib in poziv za vse pravične, da se prečudne moči, ktero jim je Gospod zročil, poslužijo z vso gorečnostjo in skerbjo zboru v prid, in za njegove blage namene molijo ter k Gospodu kličejo. Nihče naj se ne odteguje, kakor da bi njegova revna, posamezna molitev malo zdala za veliki namen. Slehern more in sme, ako se le prav molitve vdeležuje, svesto upanje imeti, da je po svoji moči pripomogel k zveličavnemu vspehu občnega zbora. Kolikokrat je že imela molitev posameznih zdatni vspeh za veliko množico! Tudi tukaj Bog ne gleda na osebo. Kdor v molitvi za zbor nar bolj zvesto in stanovitno spolnuje

prej imonovane pogoje, je Gospodu nar bolj dopadljiv, nar več pripomore za zborove namene, naj si bo sicer še tako reven in nizek. Tudi tukaj velja beseda sv. aposteljna: „Kar je pred svetom nespametno, je izvolil Bog, da osramoti modre; in kar je slabo pred svetom, si je Bog izvolil, da osramoti mogočne; in kar je zaničljivo pred svetom, si je Bog izvolil, in to kar ni nič, da bi razdjal to, kar je; — da se pred Njim ne povzdiguje nobena živa duša“.

Ali niso te besede, kakor za današnji dan pisane. Kako je današnji svet poln napuha, in le sebe časti! Kako se povzdiguje v svoji modrosti, v svoji moči in svojem napredku v vednostih, umetnijah in znajdbah! Svet le sam po sebi iše in pričakuje osrečevanja. Pa tih — modrih, močnih, visokih — Gospod ni zvolil, da bi osrečil človeški rod, ampak svoje zveste služabnike in služabnice, ki veljajo pred svetom za nespametne in za ljudi, ki nič ne vedo in ne morejo storiti za občni prid ter so zaničevani; po njih prošnji bo občni zbor sredstvo rešenja in zveličanja, da otme človeški rod zlegov, v ktere ga je pahnil svet s svojo modrostjo, močjo in imenitnostjo, ter mu spet pridobi tisti mir, ki ga mu svet ne more dati. „Kar je nespametno, kar je slabo, kar je nizko (pred svetom), to si je Bog zbral, da o s r a-

moti modre, močne in visoke — da se nihče ne povzdiguje pred njim,“ in da vsi vidijo in spoznajo, da blagor, ki pride po zboru, ni človeško delo, ampak da pride od Gospoda, in da bo češeno ime Gospodovo.

Ali se ne kaže v resnici, da je Gospod po svoji milosti tudi zato v našem brezbožnem času obudil tako obilno stevilo gorečih katoliških kristjanov in jih vnel za toliko gorečnost v molitvi, da bo po njih svet osramotel, ako bo namreč na njih prošnjo ljudem po občnem zboru izveličanje došlo? Ako je pa temu tako, pač res Gospod sam kliče svoje zveste k molitvi: „Na noge k molitvi, k molitvi za zbor! Kličite k meni, in jaz vas bom uslišal.“

Osmi gruden.

Ko se je l. 1854 bližal 8. gruden, je bilo viditi škofe in duhovne iz vsih krajev romati v Rim. V dan praznika pa pridejo sv. Oče sami v sredi zbranih cerkvenih pastirjev zgodaj zjutraj v Sikstovo kapelo, da so se potem podali v slovesnem sprevodu v cerkev sv. Petra. Tu so imeli veliko sv. mašo in med opraviлом so slovesno naznanili versko resnico, da je presveta devica Marija spočeta brez madeža izvirnega greha.

Ravno ta dan in praznik se bodo l. 1869,

ako Bog da, spet zbrali škofje katoliške cerkve okrog sv. Očeta v Rimu, ter se bo začel občni zbor, na kterega so obernjene oči in nade vsega sveta. Kdor pozna Pija IX. in vé, kako posebno pobožnost in zaupanje imajo do neomadežvane device, ne bo vprašal, zakaj so si izvolili ravno ta dan za začetek vesoljnega zbora. S tim hočejo naj imenitniši delo svojega vladanja posvetiti Nji brez madeža spočeti; — kakor se cerkveni zbor začne v Njenem lepem prazniku, tako ima biti pod Njenim posebnim varstvom, in je izročen Nji — Pomoči kristjanov; — kakor je 8. grudna l. 1854 sv. cerkev po svojem poglavarji presveti devici nar veči čast skazala s tim, da je Njeno čisto spočetje oklicala za versko resnico: tako bo nasprot, kakor svesto upajo sv. Oče, mati Božja pripomogla v srečni vspeh cerkvenega zbora, ki se ima Njen praznik začeti. —

Tudi dan danes gre zato, kakor nekdej pri Lepanti, sv. cerkev rešiti iz oblasti njenih sovražnikov; sv. cerkev bo po besedah sv. Očeta v zboru „kakor v bojni red vverstena vojskna truma“ začela sv. vojsko, ter odbila napade sovražnikov; kaj je bilo tedaj bolj dosledno, kakor da so pred vsim pribežališa iskali pri Nji, ki je ravno vsled slavne zmage, ktero je 7. vinotoka l. 1571 pri Lepanti sprosila kršanskim trumam, zadobila ime „Marija zma-

gavka“ in „Pomoč kristjanov“. — K Nji tedaj, „Pomoči kristjanov“ in „Gospe zmagavki“ hočemo, tako želé sv. Oče, tudi mi pribežati ter pri Njej pomoči iskati zastran imenitnega občnega zbora. Tako se glasé že omenjene besede sv. Očeta do kardinalov: „Da bo Bog naše prošnje milostljivo uslišal, prosimo pri-serčno priprošnje sv. device, ki je mogočna besednica pri Njem, priprošnje sv. aposteljnov Petra in Pavla ter vsih svetnikov.“

Ko je nekdam mati Božja stala na Golgati pod križem, in vidila, kako je njen božji Sin iz ljubezni do ljudi se vdal v toliko terpljenje in v tako smert: je ta ljubezni polna vdanost njenega Sina njeno blago serce s toliko močjo k posnemanju naklonilo, da je tudi ona, vneta neznane ljubezni do ljudi, voljno privolila v daritev svojega Sina, ter ga za zveličanje ljudi v dar dala. Zato jo je Sin božji s križa zročil za mater vsih vernih. In ta pod križem vžgana ljubezen do ljudi v njenem sercu ni več ugasnila; ob vsih časih je bila mati božja tudi mati sv. cerkve, ter je ljubeznjivo skerbela za njo v vsih potrebah in zadevah. — Kdo je v stanu vedeti, koliko je ona svoje dni z molitvijo in priprošnjo pripomogla, da se je sv. keršanska vera tako hitro in daleč razširila vkljub vsim zadržkom in vsemu nasprotovanju sveta? Med tem, ko so

aposteljni oznanovali božjo besedo, je ona podpirala njih trud in delo s svojo priserčno molitvijo; in ne bomo se motili, ako mislimo, da je ona sama s svojo priprošnjo več pomagala za razširjanje sv. cerkve, kakor aposteljni s svojim trudom in delom.

Zato so tudi vsi apostoljski možje, katerim je bilo mar za čast božjo in zveličanje duš, v vsih važnih zadevah sv. cerkve pomoči iskali pri Nji, kraljici apostelnov, in sicer nikoli zastonj! — Ako je tedaj dan danes sila sv. cerkve tako velika, ako gre za tako veliko reč, za blagor in zveličanje revnega sveta, kako bi mi pomoči ne iskali pri Mariji, naši „ljubi Gospej zmagavki“, pri „Pomoči kristjanov“? Kakor njena ljubezen, je velika tudi njena moč, „strašna“ pravi sv. cerkev, „kakor dobro vverstena vojskna truma.“ — Storimo toraj, kakor pobožni častivci matere Božje l. 1571: Ko se „vojskna truma“ pripravlja za boj, in bo ob svojem času v zboru odbijala „napade sovražnikov“, bodimo mi tovarši „trume molivcev“, enako, kakor uni udje bratovšine sv. roženkranca, zvesti in stanovitni v molitvi do nje, „Pomoči kristjanov“ in „ljubi Gospe zmagavke“. Mi se podamo s svojo molitvijo in s sv. vajami v prid zbora pod njeno varstvo; vse, česar bomo zanaprej prosili za občni zbor in sv. cerkev, nji zročimo, da ona

vse spremlja pred božji prestol. Gotovo, ako se vsi kristijani obernejo k nji, veliki pomočnici: se sme svesto pričakovati, da bo „vojskna truma“ slavno zmagala in svoje delo doveršila ter vesoljni zbor bo potem nova živa priča, kako resnične so besede sv. Bernarda: „Še nikdar se ni slišalo, da bi bil Bog zapustil tega, ki je Tebe pomoči prosil.“

Zavezniki.

Kolikor močnejši so sovražniki, zoper ktere se je treba vojskovati, kolikor imenitniši je stvar, za katero se vojskuje, in kolikor manjši je moč tega, ki se vojskuje: toliko bolj treba je, si priskerbeti zaveznikov. Pervo in narviši pomočnico smo že priporočili; to je naša „Gospa zmagavka“, ki je sovražnikom „strašna, kakor dobro vredjena vojskna truma.“ Pa išimo si še druge pomoči pri nebeških prebivavcih. Čim več jih je na naši strani, tim gotovši in slavniji zmage se smemo nadjati.

Kteri so toraj naši zavezniki? Pred vsim angelji Božji. — Ko je svoje dni sirski kralj poslal konje, vozé in močno vojno v Dotan, da bi vjel preroka Elizeja, ter je prerokov služabnik zgodaj zjutraj videl vojsko okrog mesta, je hitel k svojemu gospodu rekoč: „Oh, oh, oh, moj gospod! kaj čemo početi?“ Ta pa mu reče: „Ne boj se, kajti več jih je z nami, kakor z uni-

mi.“ In Gospod je odperl služabniku oči, ter je videl, in glej, hrib je bil poln berzih konj in vozev okrog Elizeja. To je bila pomoč sv. angeljev. Enako beremo v bukvah Makabejcev. Prosimo toraj angelje Božje, da so tudi v ti sv. vojski „z nami“. Posebno poglavarja sv. angeljev, velikega angelja Mihaela. On je varh sv. cerkve, premagovavec pekla od začetka.

Potem preroke in aposteljne; močno nam bodo pomagali v boji oni, ki so vstanovili kraljestvo Kristusovo na zemlji; — dalje sv. mučence, ki so v smerti premagali svoje sovražnike; njihova sv. kri bo močno klicala za nas; — in sv. škofe ter spoznovavce, ki so posvečevali celo življenje za sveto reč; zdaj, ko gre tudi za sv. reč, se je ne bodo nič menj poprijeli; — potem sv. device in vdove, ki so z besedo in z zgledom in molitvijo podpirali sv. cerkev; koliko več moči ima zdaj njih molitev! In poslednjič vse nebesa, vse izvoljene. Ako jih mi priserčno, zaupljivo in ponižno prosimo, bodo „z nami“ in se z nami potegnili za sveto reč. Ako se tedaj „sv. vojska“ napravi, in med tem, ko „vojskna truma“ gre v boj ko „dobro uredjena četa“, po vsem svetu „trume molivcev“ svoje roke proti nebesom povzdigujejo, ter vsa množica izvoljenih, zbrana okrog Božjega prestola, z njim združena s svojo priprošnjo pomaga: koliko smemo potem pričakovati! kako obilno in terdno sme naše upanje

biti! Po slavni zmagi pojde sv. cerkev iz boja, ter bo kraljevala, da bo povsod češeno ime Gospodovo in da verni dosežejo zveličanje! —

Opomba. Da bi poglavar sv. cerkve verne bolj pripravili za občni zbor, da bi se kristjani tolikanj bolj spodbudili in vneli za to sv. vojsko v prid tega zbora, in da bi vse to storili z resnično spokornim in očiščenim srcem: so sv. Oče dovolili popolnoma odpustke, to je odpuščenje časnih kazni, po navadi sv. leta vsim, kateri bodo z resničnim srcem dopolnili vse, kar je od sv. Očeta v ta namen odločeno in zapovedano, in sicer:

1. Naj prejmejo zakramenta sv. pokore in sv. rešnjega Telesa.

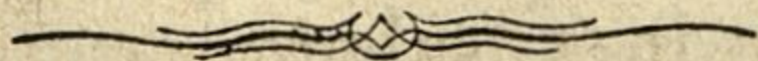
2. Naj zunaj navadne službe Božje obišejo dve v to odločeni cerkvi enkrat, ali saj eno dvakrat, in naj tù Boga pobožno prosijo za spreobrnjenje vsih nesrečno zmotenih, za razširjenje sv. vere, za mir in zmago sv. katoliške cerkve.

3. Naj se zunaj navadnih zapovedanih postov še tri dni posebej postijo, in sicer v sredo, v petek in v saboto.

4. Naj slehern po svoji moči v ta namen ubogajme daje.

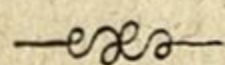
Ti popolnoma odpustki se zamorejo s priprošnjo tudi dušam v vicah v prid oberniti. Spovedniki so tudi pooblasteni, za bolnike in druge zadržane, kakor tudi za take, ki še niso bili pri sv. obhajilu, zapovedane pogoje v druge spremeniti. Tudi imajo spovedniki po navadi sv. leta oblast, odvezati od prideržanih grehov, in obljube spremeniti v druge dobre dela.

Da bi se tudi sicer v tem sv. času več molilo po namenu sv. Očeta sploh in sosebno v prid cerkvenega zbora, nasledujejo tù navadne molitve in pobožnosti z vednim ozirom na občni zbor, in posebej za obiskanje cerkva v sv. letu. Bog hotel, da bi se kristjani prav marljivo poslužili tega časa v čast Božjo, v korist občnega zbora in v svoje ter drugih zveličanje! „Dans, ko zaslišite glas Gospodov, ne zakerknite svojega serca“. Vnemi se tedaj in stori pokoro. „Glej, stojim pri vratih in terkam; ako kdo posluša moj glas in mi odpre vrata, pojdem noter k njemu in bom z njim večerjal in on z menoj.“

Molitve

za potrebe vesoljnega zbora in za sveto leto.

Vsakdanja molitev.

Božji Zveličar, ki si nam po svojem namestniku na zemlji, našem sv. Očetu podelil tolaživno upanje na vesoljni zbor viših pastirjev svoje sv. cerkve, prosimo, da milostljivo dopolniš dobro delo. Zlo, ki dan danes svet napolnuje, je mnogoštevilno in veliko, ker hudoben svet in satan v njegovi zvezi vse moči napenja, da bi od tebe, o Gospod, serca odvrčal, da bi se tvoje sv. ime skrunilo in da bi se duše — tako žalostno in tako v obilnem številu pogubljevale. Kako vstaviti se takemu zlegu, ktero kakor dereča reka hoče svet poplaviti, ako ti, o Gospod, svoje roke v pomoč ne podeliš? Zato pribežimo k tebi. Velikrat si že, kadar je bila tvoja cerkev v enakih stiskah, rešenje in pomoč podelil jej po splošnih zbirališih njenih služabnikov. Podeli tedaj milostljivo, da občni zbor, kterega je sklical tvoj namestnik na zemlji, sv. Oče, zares skupaj pride. Odstrani, božji višji Pastir, z mogočno roko vse zapreke,

ktere se vzdigajo zoper ta dragoceni zveličavni pripomoček; vsramoti vse naklepe pekla, kateri se vzdiguje zoper vse, kar je dobro, in vodi po svoji mili dobroti zgodbe tega sveta tako, da se bo letos pri slovesnosti častnega dneva tvoje svete matere tudi začetek vesoljnega zbora praznovati zamogel.

Dalje pa tudi k tebi zdihujemo, da ta vesoljni cerkveni zbor z močjo svoje milosti tako vravnaš, da iz njega obilo izraste zaželjeni blagor tvoje svete cerkve. Prosimo te tudi, stori, da se bodo škofje vsih cerkva tega lepega delovanja vdeleževati mogli, in v obilnem številu znajti se pri zbirališu. Vse pa, kateri koli bodo prišli, blagovoli napolniti z bogastvom vsih milost, da bodo sposobni in pripravi za to delo. Stori, da bodo napolnjeni s tvojim svetim Duhom, da bodo polni gorečnosti za tvojo čast in polni usmiljenja nad nevarnostjo in stisko tolikih duš pred vsim si prizadevali, kako bi odvernili zlo našega časa. Razsvetli jih, da najdejo naj pripravnejši pripomočke in pota. Navdihni jih z močjo in krepostjo, da se bodo resno poprijeli dela; pred vsim jim pa, o Bog, podeli dar pobožnosti, da bodo navzeti apostolskega duha vredni postati posode, nosivci takih velikih milost. Božji Zveličar, ki si visocega binkoštnega dne svoje učence s tim, da si jim poslal sv. Duha,

poterdil, da so v tako spridenim času z čudovitim vspehom tvoj blagor razširjali, usmili se tedaj in po obilnosti sv. Duha poterdi tudi vdeleževavce sv. zbora, da prinesó zveličanje svetu, ki je, žali Bog, tako spriden, da vsi po njegovih blagrih pomilošenji in osrečeni spoznajo, da ti sam si svet, ti sam si Gospod, ti sam narviši, Gospod Jezus Kristus z sv. Duhom v veličastvu Boga Očeta. Amen.

O sv. devica Marija, ti pomoč kristjanov, ti mati usmiljenja, obrni svoje milostljive oči na nas in sprosi nam po svoji mogočni prošnji, da bode uslišano naše revno zdihovanje za vesoljni zbor. — Sv. arhangelj Mihael, ti varh in bramba sv. cerkve, potegni se ti za njo in sprosi, da bode to slavno zbirališe, ktereга se veselimo, začetek našega blagra.

Sv. Peter in Pavel, sveta aposteljna in svetnika, prosita za nas, da bomo vredni postali, pomoč in zveličanje doseči od tega, kateri z Očetom in sv. Duhom živi in kraljuje kakor Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Sv. maša. *)

Pri pristopu. „O Bog narodi so prišli v tvojo deležnino, oskrunili so tvoj sveti tempel

*) Prav primerno se tudi molijo pri sv. maši molitve, ktere potem pridejo (litanijske, kakošna druga molitev iz križevega pota, iz roženkranca).

in Jeruzalem¹⁾ razdjali; poslali so v smert tvoje služabnike in izlili so njih kri okrog.²⁾ Pomagaj nam o Bog, naš Zveličar, in zavoljo slave svojega imena nas reši, o Gospod, in zanesi nam grešnikom!

Pri Kirie. Ti, o Gospod, poznaš potrebo in stiske svoje sv. cerkve. Veliko je število njenih sovražnikov, in velika je nevarnost za duše, da bi jih vabila, sovražljivost in slab izgled mnogih ne zapelal v greh in da bi se tako na vekomaj ne pogubili. Bog naš, usmili se nas! Reši nas, reši naše brate in sestre okrog po svetu, ne pripusti, da bi se pogubili; ti si tudi njih oče, usmili se jih, ti božji Zveličar, si njih veliki brat; usmili se jih; ti o sv. Duh, ti Duh Boga Očeta in Boga Sina, ti oče ubogih usmili se jih!

Pri gloriји. Bog nebeški Oče, poslal si svojega edinega Sina, da se ne pogube tisti, ki v vanj verujejo, ti božji Zveličar si iz ljubezni do nas ljudi človek postal in za vse na križu umerl, ti, o sveti Duh, si iz ljubezni do nas ljudi na binkoštni praznik na zemljo prišel, da bi podelivši nam milosti, ktere nam je zaslužil nas Zveličar, da bi nas vse pripeljal v večno življenje.

¹⁾ Deležnina, svetišče, Jeruzalem, podobe za cerkev Kristusovo.

²⁾ Duše tvojih so pripravili po zapeljevanji i. dr. v dušno smert.

O trojedini Bog, hvalimo te, da si nam tako veličastno pokazal svojo dobroto in usmiljenje, priserčno se ti zahvaljujemo. Prosimo te, ne pripusti, da bi bilo toliko dobrote in usmiljenja zgubljenega pri katerem izmed nas; ne pripusti, da bi se duše, za ktere so se zgodile tako velike reči, pogubile! Usmiluj se nas! Poslušaj naše zdihtovanje! Pripusti milostljivo, da postane vesoljni cerkveni zbor pripomoček za naše rešenje in zveličanje; stori po njem, da se duše vsih naših bratov in sester na zemlji čedalje bolje tebe trojedinega Boga poprimejo in po tebi pridejo do zveličanja. Amen.

Pri mašnikovih molitvah. O Bog, komur je lastno usmiliti se vselej in prizanesti, sprejmi našo molitev in dodeli nam milost, za katero te prosimo po ti sveti daritvi, da se vesoljni zbor, kakoršnega stiskani svet potrebuje, snide, in po njem pride zaželeno zveličanje.

O Bog, ki si po deviški materi Mariji človeškemu rodu podelil neprecenljivi dar večnega zveličanja, dodeli milostljivo, da mi, kakor smo po nji prejeli začetnika večnega življenja, tudi po njeni priprošnji dosežemo, da bomo mi in tudi vsi drugi naši sobratje deležni njegovega zveličanja.

Podeli, o Gospod, da se mi na priprošnjo vsih tvojih svetnikov vdeležimo zaželenega bogastva tvojega usmiljenja, kterega pričakujemo

od vesoljnega zbora. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri listu, pri evangeliji in pri veri. O Bog, ob vsih časih si se ljudem razodeval, da jih pripelješ k zveličanskemu spoznanju in k zveličanju, ti si jim govoril po svojih poslancih, prerokih, še celo svojega Božjega Sina si jim učenika poslal. In ti božji Zveličar, oznanovavši svoje božje nauke, si osnoval sveto neizmotljivo cerkev, da vsi, ko resnico za gotovo sprejmejo, pridejo do svojega večnega zveličanja. — Ti, o sv. Duh, oznanuješ po besedi sv. cerkve vsaki čas čisto in neizkaljeno besedo božjo. Podeli nam tedaj, trojedini Bog, da ta predragi dar sv. vere ne bo zgubljen nad nami, pripelji zopet nevernike k veri, in krivoverce k resnici. Blagoslovi vesoljni cerkveni zbor, da se po njegovem prizadevanji pravi nauk naše sv. cerkve čedalje bolj spoznava ter vse pripelje do zveličanja. Amen.

Pri darovanji. O Bog, veliko je to, kar tirjamo; da pripraviš v zdanjem vesoljnem zboru pripomoček v rešenje in zveličanje proti veliki nevarnosti in zlegi našega časa. Spoznamo, o Bog, da take milosti nismo vredni. Tedaj se zatečemo s svojimi prošnjami k tvojemu altarju, ker tvoj božji Sin, naš Gospod in Izveličar, resnično ponavlja in za nas še enkrat

daruje svoj veliki dar, opravljen nekdaž na Golgati. Z daritvami kruha in vina pokladamo tudi svoje prošnje na altar. Dodeli, da takrat, ko se bodo te daritve po tvoji blagoviti moči spremenile v meso in kri našega božjega Zveličarja, naše prošnje združene ž njim dosepejo pred tvoj božji pristol in tam dopadejo in usmiljenje najdejo! Dà Gospod, sprejmi nas milostljivo, ko se s ponižanim in skesanim srcem tebi darujemo.

O sv. devica Marija, sv. Janez kerstnik, sv. apostola Peter in Pavel in vsi svetniki gospodovi, prosite za nas, da Gospod blagovoli sprejeti to daritev iz naših rok k časti svojega imena in k našemu in k pridu vse sv. cerkve. Amen.

Pri slavospevi. Kako veliko je zveličanje, ktero si nam v Kristusu, tvojemu Sinu, našem Zveličarju, podaril. Po njem si nas počastil, da postanemo tvoji otroci, kateri so namenjeni, delež imeti pri vsih bogatijah tvoje nebeške očetnjave. In kakošno ljubezen si nam ti v njem skazal! Še celo sv. angelji občudujejo in časté to tvojo ljubezen in milost, ktero si nam skazal v Kristusu, Gospodu našem, ter te vekomaj časté. Da bi tudi mi in vsi ljudje v soglasji ž njimi božjemu veličastvu slavo peli ter ga občudovali! Blagoslovi tedaj in podeli svojo milost zdanjemu cerkve-

nemu zboru, da potem vsled njegove zveličanske moči vsi čedalje bolje spoznamo, častimo in hvalimo tvojo blagovitost. Amen.

Pri sanktusu. Sveti trenutek se bliža, ko pride božji Zveličar na altar, On čegar veličastvo nebo in zemljo napolnuje. Hosana njemu! — Bodi slavljen, ki prideš v Gospodovem imenu! Hosana tebi!

Pri tihi maši. Zdihujemo tedaj v vsi ponižnosti k tebi, blagoviti Oče, po Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, Gospodu našem, da sprejmeš te naše dari in ponudbe. Pred vsim ti jih prinesemo za tvojo sveto cerkev, da jo varuješ vnanih napadov, jo braniš, in vse njene ude k edinosti v veri pripelješ in vladaš. Posebno se pa ozri na našega sv. Očeta, papeža Pija IX. in na vse škofe sv. cerkve. Zbudi jih, o Gospod, da bodo vsi, kolikor le morejo, vdeležili se vesoljnega cerkvenega zbora; navdihni jih z gorečnostjo za čast svojega sv. imena in za zveličanje duš; razsvetli njih serca z lučjo svoje svetlosti, da spoznajo, kar se ima v zboru obravnavati in določiti. In poslednjič vse tako oberni, da zveličanje in blagoslov izide iz tega zbora za sveto cerkev in za vesoljno človeštvo, da zgine nejevera in hudobija iz sveta in da se hvali tvoje sv. ime.

Veliko je o Gospod, za kar te prosimo: tedaj se združimo v duhu s preblazeno devico

Marijo in materjo našega Gospoda Jezusa Kristusa, kakor tudi z vsemi apostelji in mučenci, spoznavavci in devicami, da bode po njihovem zasluženji in prošnji uslišana naša molitev. In tako sprejmi tedaj milostljivo, o Gospod, to veliko prošnjo, ktero ti prinesemo mi tvoji služabniki združeni s sveto cerkvijo, da bodo naši dnevi srečni v tvojem miru in mi rešeni večnega pogubljenja, ter prišteti številu tvojih izvoljenih. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri povzdigovanji. O Jezus, naš Gospod in Zveličar, naš božji brat in višji mašnik, ti se ponižaš iz unega vzvišenega nebeškega altarja k nam na ta altar, da uno milosti polno daritev, ktero si nekdej opravil na Golgati, zopet v sredi med nami pod podobami kruha in vina po tvoji božji moči spremenjenega v tvoje sv. meso in kri na novo opravljaš in jo za nas nebeškemu Očetu daruješ. Zato te prosimo ter hvalimo tvojo milost. Poglej, mi smo nezmožni, našemu Bogu skazati dolžno češenje, zahvalo in spravo; revna in nevredna je naša molitev, pri tem ko imamo prositi v tako imenitni in veliki potrebi! Daruj tedaj, božji Gospod, svojo vzvišeno daritev Očetu za velike potrebe svoje sv. cerkve, za vesoljni zbor. Oklenemo se; o Jezus, v duhu Tvoje milostljive roke, da ob nji in združeni s to sv. daritvijo bomo vredni spoznani pri-

bližati se ter stopiti pred stol tvojega Veličastva.

Po povzdigovanji. Prikažemo se tedaj, o Gospod, pred tvojim vzvišenim veličanstvom ob roki Kristusa tvojega Sina našega Gospoda, tistega, ki je terpel za naše zveličanje, ter vstal od mertvih in veličastno v nebesa šel, in čigar doveršena daritev se tukaj po tvoji milosti pred našimi očmi ponavlja. Združeni z njim in z njegovo čisto, sveto in brezmadežno daritvijo poklonemo Tebi polni zaupanja to daritev našega češenja in zahvale, ktera je sama na sebi tako mala in nevredna; in ko pristopimo v zaupanji k pristolu tvojega usmiljenja, upamo vsled te sv. daritve usmiljenje, milost in pomoč v naših velikih potrebah.

Ozri se na to daritev z milostljivim in milim pogledom in jo dopadljivo sprejmi, kakor ti je nekdanj dopadla Abelnova, Abrahamova in Melkidesekova daritev. Oh, Gospod, tukaj je več, kakor je bilo na unih altarjih! Ponižno te prosimo, vsemogočni Bog, da milostljivo sprejmeš naše prošnje, ktere pokladamo po roki tvojega velikega poslanca, lastnega Sina božjega, na tvoj vzvišeni altar, pred obličje tvojega božjega veličastva, da vsi, ki smo pri tem altarji združeni ter presveto telo in kri tvojega Sina v dar prinesemo, dosežemo obilno tvoj nebeški blagoslov in tvojo milost.

Spomni se, o Gospod, tudi ubogih ušd v vicah. So namreč duše tvojih otrok, duše naših ubogih bratov in sester. Naj tudi one čutijo tolažilo milosti, ktero je tako obilno skrito v tej visoki sveti daritvi! Zlajšaj njih terpljenje, ter pripelji jih v kraj tolažila, luči in miru. Amen.

Obilnost usmiljenja, ktero tukaj skazuješ, zbuja tudi v naših srcih upanje, dasiravno smo grešniki; polni zaupanja zdihujemo tedaj k tebi po priprošnji in zasluženji tvojih svetih aposteljnov in mučencev in vseh tvojih svetnikov; priteci na pomoč svoji sv. cerkvi, razširjaj po vesoljnem zboru blagra tvoje očetovske milosti nad njo in nad ves človeški rod, da se vsi, ki še na tem svetu popotujemo, vdeležimo nebeškega veličastva svetnikov ter ga uživamo, in da bomo, dasiravno ne zaslužimo, po tvoji mili dobroti sprejeti v njih občestvo. Po Jezusu Kristusu Gospodu našem. Amen.

On je izvir vsega zveličanja, tudi to sveto daritev si po njem stvaril ter jo posvetil, poživil in nam podelil z njihovim obilnim blagoslovom. Kako te moremo zadosti poslaviti? Njega samega ti prinesemo v slavlilni dar; po njem in ž njim in v njem bodi tebi, Oče, in tebi, sv. Duh vse češenje!

Pri Oče našu. Sklenjeni s to visoko daritvijo tvojega božjega Sina, našega velikega

brata in tako rekoč ob njegovi roki prikažemo se pred tvojim visokim obličjem z otroškim zaupanjem, da tebi, Oče, vse naše zadeve, posebno pa velike potrebe naše svete cerkve z zaupanjem razodenemo. Sveti Oče, skaži vesoljnemu zboru svoje očetovsko usmiljenje. Zberi ga z močno roko, blagoslovi ga z vsim bogastvom svojega usmiljenja, da se zanaprej tvoje sveto ime posvečuje in poveljuje; da tvoje kraljestvo, kraljestvo sv. cerkve, njena vera, njeno zveličanje, do vsih pride in si v vsih sercih pridobi veljavo in oblast; — da vsi na zemlji tvojo voljo spolnujejo, kakor jo spolnujejo angelji v nebesih! Vodi in obračaj tudi vse časne zadeve na prid sv. cerkve in na korist zbora. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Oh kako malo smo vredni zavolj svojih grehov blagoslovil zbora! Skaži, Oče, milosti namesto pravice; odpusti nam naše dolge, kakor mi radi odpušamo. Velike in številne so nevarnosti naših dni, velike so skušnjave, in koliko duš se v njih pogubi. Veliki in številni so zlegi, kateri stiskajo tvojo sveto cerkev. Oh naš Oče, ponižaj se pripraviti nam po vesoljnem cerkvenem zboru pripomoček v varstvo in zveličanje! „Nas ne vpelji v skušnjava! Reši nas hudega.“ Amen. Zato te prosimo o Gospod, združeni s preblazeno devico

Marijo, s sv. aposteljni Petrom, Pavlom, Andrejom in z vsimi svetniki, vlij vsled te svete daritve obilnost svojega blagoslova nad cerkveni zbor, kterega je tvoj namestnik sklical, da pripomore in stori, da se odstranijo toliki in taki zlegi, kakoršne je preteklost nad tvojo sv. cerkvijo nakopičila, sedanost napravlja in prihodnjost žuga, in da mir kraljuje v naših dneh, da s pripomočjo tvoje milosti živimo prosti in da bomo obvarovani vsih zmotnjav. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Pri Agnus Dei. Nebeški Zveličar, ti si v resnici Jagnje Božje, ktero odjemlješ grehe sveta, ti si kakor pravo velikanočno jagnje umerl na križu, da bi tudi mi po tvoji sveti kervi grehov oprosteni in večne smerti rešeni bili, kakor so bili nekdej Izraelci po kervi velikonočnega jagnjeta pred smertjo angelja morije obvarovani. To veliko daritev, ktero si nekdej opravil na Golgati, si nam poln usmiljenja blizo pripravil v tej sveti maši. Tedaj po nji prosimo, usmili se nas! Oborožuj se s svojo močjo in pridi z veliko mogočnostjo na pomoč svoji stiskani cerkvi; daj ji miru in varnih časov! — Rekel si svojim aposteljnem: Mir vam zapustim, svoj mir vam dam; pridi na pomoč svoji sv. cerkvi ne gledé na našo nevrednost temuč na njeno sveto vero, da se po tvoji milostljivi volji veseli v miru in slož-

nosti. Kteri živiš in kraljuješ na vekomaj.
Amen.

Pri zavživanji. Gospod Jezus Kristus, Sin živega Boga, kteri si po volji Očetovi in po vdeleženji sv. Duha po svoji smerti svetu prinesel življenje, dodeli milostljivo, da mi in vsi drugi čedalje bolje sv. skrivnosti tvojega mesa in tvoje kervi tako obhajamo, da smo po nji oprosteni naših grehov in vsih zlegov, da se tvojih zapovedi vsaki čas deržimo in se nikdar od tebe ne ločimo.

Pri sklepu. Naj ti dopade, presveta Trojica, opravilo tvojih služabnikov, in dodeli, da daritev, ktero smo mi opravili pred obličjem Tvojega veličastva, tebi dopade, nam pa in vsem, za ktere smo jo opravili, pridobi po tvojem usmiljenji spravo in milost. Amen.

Litanije.

O Bog, komur je lastno, usmiliti se vsigdar in prizanesti, sprejmi našo molitev in dodeli nam milost, za ktero te prosimo, da se snide vesoljni cerkveni zbor, kakor ga potrebuje stiskani svet in nam prinese zaželeno zveličanje. Po Jezusu Kristusu . . . Amen.

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usliši nas! — Kriste usliši nas! *)
 Bog Oče v nebesih, — usmili se nas!
 Kteri vsaki čas prizanašaš in se usmiljuješ,
 Kteri si po Noetu spridenemu svetu po-
 koro oznanoval,
 Kteri si Abrahama in preroke poklical, da
 zveličanje pripravljajo svetu, ko je zašel
 v zmoto in pregrehe,
 Kteri si svoje ljudstvo z čudežno roko iz
 egiptovske sužnosti rešil in v obljubljeno
 deželo pripeljal,
 Kteri si svoje ljudstvo, ko je v grehe za-
 bredlo, dal v roke njihovih sovražnikov,
 Kteri si svoje ljudstvo, kadar se je odkrito-
 serčno k tebi vernilo in se Tebe držalo,
 iz vsih stisk rešil,
 Kteri si vse njihove sovražnike dostikrat
 čudežno osramotil,
 Kteri si preroke poklical, da tvoje ljudstvo
 odvrčajo od krivih potov in zopet nazaj
 pripeljejo,
 Kteri si v pregnanstvu razkropljene čudežno
 zopet domu pripeljal in na novo iz njih
 naredil svoje ljudstvo,
 Kteri si sv. mesto in sv. tempel iz raz-
 valin zopet povzdignil,

Usmili se nas!

*) Misli si: „Vsled oznanjenega zbora“ (namreč:) usmili se nas! Tedaj: Zberi ga, blagoslovi ga, prinesi nam po njem rešenje in pomoč.

Kteri si pri obnovljeni stiski svojega ljud-
 stva zbudil njemu v rešitev slavne ju-
 nake makabejske,
 Kteri si v dopolnitvi časov spolnil priča-
 kovanje in hrepenenje ljudstev ter si jim
 v Zveličarja poslal svojega edinega Sina,
 Bog Sin, Zveličar sveta,
 Kteri si zavoljo nas poln usmiljenja iz
 nebes prišel, da nam perneseš zveličanje,
 Kteri si postal človek in naš brat,
 Kteri si se zavoljo našega zveličanja 33
 let na svetu trudil ter živel v revšini,
 nizkosti in stiski,
 Kteri si med tisučerima težavami oznanoval
 nauk zveličanski,
 Kteri si bil poln sočutja in usmiljenja do
 nas,
 Kteri si kakor dober pastir za revnimi greš-
 niki hodil in na krive pota zabredle zo-
 pet domu pripeljal,
 Kteri si solze pretakal nad zmotnjavami
 svojega ljudstva,
 Kteri si se v našo rešitev svojim sovraž-
 nikom v roke izročil,
 Kteri si se za nas dal v bolečini in sra-
 moti do smerti na križu,
 Kteri si pred svojo ločitvijo od tega sveta
 vstanovil svojo sv. cerkev in jo obdaril
 z vsimi pripomočki k zveličanju,

Usmili se nas!

Kteri si ji obljubil, da ostaneš pri nji
 do konca sveta,
 Kteri si v nebesih naš varh in besednik,
 Kteri si iz nebes svoji cerkvi za večne
 čase sv. Duha poslal,
 Bog sv. Duh,
 Bog Očeta in Sina,
 Kteri si na visoki binkoštni praznik učence
 Gospodove čudežno razsvetlil in v svojo
 sveto ljubezen vžgal,
 Kteri si v njih po moči svoje milosti pre-
 magal vse zapreke, in ljudstva iz ne-
 vednosti in iz neverskega pogubljenja
 pripeljal k keršanskemu zveličanju,
 Kteri si svojo mlado cerkev skozi stoletja
 nar grozovitnejšega preganjanja zmago-
 vavno vodil,
 Kteri si v teku stoletij svojo sv. cerkev
 pred silo pogubljivih krivover in pred
 peklenškimi napadi nepoškodovano o-
 hranil,
 Kteri si vsaki čas zoper zlege in stiske
 časov zbujal v sv. cerkvi apostolske
 može in pripravljaj čudovitne pripomočke
 v zveličanje,
 Kteri si sovražnike sv. cerkve osramotil,
 Kteri si na velikih cerkvenih zborih pa-
 stirje sv. cerkve razsvitljeval in jih vodil
 do veličanskih določb in naprav.

Usmili se nas!

Kteri po obljubi Gospodovi ostaneš pri
 svoji sv. cerkvi do konca sveta,
 Duh modrosti in uma,
 Duh sveta in moči,
 Duh učenosti in pobožnosti,
 Duh strahu Gospodovega,
 Duh vsih milost,
 Sv. Trojica, en sami Bog,
 Ktera si vse vstvarila in vse vodiš,
 Ti sveti, močni, neumerljivi Bog,
 Sv. Marija, — prosi za nas!*)
 Mati Zveličarjeva,
 Ktero je Sin Božji na križu v mater kri-
 stijanstva postavil,
 Mati usmiljenja,
 „Pomoč kristijanov“,
 Devica mogočna,
 Gospa „zmagovka“,
 Sedež modrosti,
 Turn Davidov,
 Kraljica vsih svetnikov;
 Sv. Mihael, knez nebeške vojske,
 Kteri si v vsakem času ljudstvu Božjemu
 na pomoč prišel,
 Varh vojskujoče cerkve,
 Sv. Gabriel, krepost Bošja in oznanovavec
 keršanskega zveličanja,

Usmili se nas!

Za nas prosi!

*) Misli zraven: „Na prid vesoljnega zbora“.

Kteri si Danielu hitro odrešenje ljudstva
Božjega oznanil,

Kteri si Cahariju rojstvo Janeza Kerstnika
in sv. Devici včlovečenje Božje oznanil,
Sv. Rafael, zveličanska krepost Gospodova,
Ti rešnik iz nevarnosti zemeljskega popo-
tovanja,

Vsi sveti angeli in kori nebeških duhov,
Kteri ste se podali na vojsko za ljudstvo
Božje,

Sv. Jožef, slava hiše Davidove,
Mogočni besednik sv. cerkve prednikov,
Sv. Janez Kerstnik,
Sv. Peter in Pavel, — za nas Boga prosita.

Vsi sv. aposteljni in učenci Gospodovi,

Sv. Štefan,

Sv. Lavrencij in Vincencij,

Vsi sv. mučenci,

Sv. Silvester,

Sv. Gregor,

Vsi sv. škofje in spoznovavci,

Vsi sv. mašniki in leviti,

Vsi sv. menihi in pušavniki,

Vse sv. device in vdove,

Vsi svetniki Božji,

Bodi nam milostljiv! — Zanesi o Gospod svo-
jemu ljudstvu!

Bodi nam milostljiv! — Reši o Gospod svoje
ljudstvo!

Prosi — prosite — za nas!

Od vsega hudega,
 Od zalezovanja njihovih sovražnikov,
 Od nejevere in krivovere,
 Od pogubljivih naukov in pravil,
 Od kuge slabih besedi in bukev,
 Od okuženja z brezbožnostjo in hudobijo,
 Od zapeljevanja brezbožnih ljudi,
 Od černih napadov peklenskih,
 Po ljubezni in usmiljenji svojega božjega
 Serca,

Po predragi ceni svoje sv. kervi,
 Mi grešniki, — prosimo te, usliši nas!
 Da milostljivo gledaš na stiske svoje sv.
 cerkve,

Da ji na pomoč prihitiš po milosti vesolj-
 nega zbora

Da odstraniš vse njegove zapreke,
 Da škofo in višje svoje sv. cerkve v obil-
 nem številu k njemu privodiš,

Da jih za visoko delo po svoji milosti ob-
 orožiš in omilostiš,

Da jim vdihneš globoko žalost nad stiskami
 sv. cerkve in nad nevarnostjo tolikih duš,

Da jih obudiš, lotiti se s sveto gorečnostjo
 in darežljivo vdanostjo lepega dela, da
 pomagajo pripravljati zdravilo zoper
 zlege našega časa,

Da jih z lučjo svoje milosti pripelješ k pra-
 vemu spoznanju tega, kar je zares ko-
 ristno,

Reši o Gospod svoje ljudstvo!

Prosimo te, usliši nas!

Da pri tolikih in takih zlegih naših dni
po milosti in moči svojega usmiljenja
svetu v vesoljnem zboru podeliš bogato
sredstvo v zveličanje,

Da ga pripelješ do takega konca, da se
bo potem tvoje ime glasno častilo in
da okrog po zemlji vzraste dušam bla-
gre za časnost in večnost,

Sin Božji,

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ,
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ,
usliši naš, o Gospod!

Jagnje Božje, ktero grehe sveta odjemlješ,
usmili se nas, o Gospod!

Kriste sliši nas! Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš Češena si Marija

R. Pošlji nam, o Gospod, svojega sv. Duha,
da bode vse na novo vstvarjeno.

V. In da se prenovi obličje zemlje!

Molimo.

Naj ti dopade o Gospod zdihovanje tvoje
cerkve, da bo rešena vsih stisk in zmotnjav
tebi služila v neskajjeni prostosti.

Vkroti, o Gospod, prederznost naših so-
vražnikov in osramoti s svojo močno desnico
njih prederzno ošabnost, da jenja vsaktero

nasprotovanje in sleherna zmotnjava in ti s prostim srcem služimo.

O Gospod, kateri si ob času Ecehija, kralja judovskega, svojega angelja poslal, kateri je umoril 185.000 mož iz vojske Senaheribovo, pošlji tudi pred nam svoje angelje, da razširjajo strah in grozo pred mogočno tvojo roko, da bodo vsi, ki zasmehujejo tvoje sv. ljudstvo, s strahom napolnjeni.

Križev pot za vse potrebe sv. cerkve.

Priprava.

Božji Zveličar, dal si se v naj večje terpljenje in v naj hujši smert, da bi nas zveličal. Vstanovil si sv. cerkev, da bi vsaki čas ljudem dajala milosti, ki si ji ti pridobil; poslal si ji sv. Duha, da vedno v nji prebiva, jo varuje in ji pomaga. Toda, človeška revšina in spatenost odvrta blagoslov tvojega dela in zdatnost sv. Duha. Znotranje napake in vnanje stiske se le preveč ustavljajo tvojemu ljubezni polnemu namenu. Zeló, o Gospod, je popačen današnji svet! Zavoljo tega, božji viši pastir naše sv. cerkve! pribežimo k tebi in k nevsahljivemu studencu tvoje milosti in prizanosljivosti, kterega si nam odperl v svojem

terpljenji in v svoji smerti, in te prosimo, da bi bila sv. cerkev po napovedanem vesoljnem zboru rešena in da bi dobila pomoči. Podeli nam bogastvo iz zasluženja tvojega terpljenja, da se bomo nevredni mi upali prinesiti svoje velike in vendar toliko siromašne prošnje pred prestol Najvikšega. Usmili se nas, o Gospod, usmili se nas! Serčno obžalujemo vse svoje grehe. Pridi nam naproti, Božji Zveličar, s svojo milostjo, da bomo svojo molitev pobožno in vredno opravili. Daj, da odpustiki sv. križevega pota koristijo nam in ubogim dušam v vicah!

Sv. Marija, zvesta družica pri terpljenji svojega božjega Sina, ti pomoč kristjanov, Mati sv. cerkve, podpiraj s svojo mogočno priprošnjo naše prošnje za blagor sv. cerkve!

Vsi sv. angelji, posebno ti knez angeljski in varuh sv. cerkve, in vsi svetniki in izvoljeni božji, prosite za nas pred prestolom božjim, da bode Bog našo molitev uslišal! Amen.

I. Postaja.

Jezusa v smert obsodijo.

V. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo,

O. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Prosimo Gospoda, da bode po zasluženji in usmiljenem darovanji s svojo smertjo na

križi našo sv. cerkev povikšal in poveličal, da bode bogata in polna sadú za božjo čast in za zveličanje naših duš!

MOLITEV. O Jezus, kateri si se voljno dal v zaničljivo in hudo smert na križi in si s tem svoji sv. cerkvi pripravil zaklad svoje milosti, pridi ji na pomoč! Bojuj se zanjo z mogočno roko! Povzdigni jo iz vsakega ponižanja, kamor jo je pripravila človeška siromašina in napačnost! Reši jo iz stiske vseh njenih sovražnikov! Daj, da bode postala častitljiva in veličastna, kakor se tvoji nevesti spodobi, da bode njena luč svete vere svet razsvetljevala in da bode bogastvo njenih milost vodilo duše v zveličanje in da se bode po njej ime Gospodovo povsod poveličevalo. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija.

Čast bodi . . .

V. Usmili se nas, o Gospod!

O. Usmili se nas!

Dušam vernih mertvih daj večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti!

II. Postaja.

Jezus vzame križ na rame.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode po zasluženji

svojega težkega pota s križem papeža in njegovo sv. cerkev varoval in blagoslovil!

MOLITEV. Božji Gospod, kateri si zavoljo nas radovoljno nosil težki križ na Golgato, daruj zasluženje svojega križevega pota Očetu za vikšega poglavarja svoje sv. cerkve, katerega si po svoji božji modrosti postavil, da tvojo sv. cerkev ohrani in varuje, in da po njem prihaja blagoslov vsemu keršanstvu. Ravno zavoljo tega so vsi sovražniki sv. cerkve proti njemu, in pekel si močno prizadeva, da bi mu njegovo oblast kratil in siloma jemal. Gospod, pridi pomagat! Pokaži, da si ti Gospod; osramoti vse naklepe brezbožnih ljudi; vikšega poglavarja svoje sv. cerkve in vse, ki mu pomagajo vladati, napolni z zveličavnim duhom in razsvetli jih z najčistejši lučjo svoje milosti, da bodo modro opravljali svojo vzvišeno službo in se oboroževali z duhom moči, da bodo nepremakljivo stali za resnico in pravico. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

III. Postaja.

Jezus pade prvič pod križem.

Molimo te . . .

Prosimo Gospoda, da bode veliko težo svojega križa in bolečino, ki jo je terpel po

njim, daroval Očetu za škofe v njegovi sv. cerkvi!

MOLITEV. O Jezus, kateri si bil zavljo velikega prestanega terpljenja že ves oslavljen in si mogel še vedno nositi težki križ, da si pod njim na zemljo padel, — daruj to zasluženje svojega terpljenja pod križevo težo Očetu za vikše pastirje svoje svete cerkve. Tudi nje si postavil za poglavitne stebre in nosivce svojega zveličanja v sveti cerkvi. Kako zeló imenitna je njih služba in kako težavna ravno dan danes! Koliko blagra prihaja od njih, pa tudi lahko mnogo škode in napačnosti! Sprejmi, božji vikši Pastir, pastirje svoje sv. cerkve! Stori, da bodo le resnično vredni in previdni možje prišli na škofovске sedeže. Osramoti vse, ki se prizadevajo spraviti v to sv. službo take, ki niso vanjo poklicani! Dodeli, da vsi škofje resno in vneto hrepené po svetosti, kakoršno jim naloži njihovi imenitni stan. Napolnuj jih z duhom modrosti in svéta, da spoznajo, kaj je treba sedanji čas in da zbirajo prave pripomočke za zveličanje; napolnuj jih z duhom moči, da bodo stanovitno čuli nad tem, kar je dobrega in pravega in da se ne bodo bali nobenega truda za svojo čedo.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

IV. Postaja.

Jezus sreča svojo žalostno mater.

Molimo te . . .

Prosimo Gospoda, da bode britkost, ktero je občutil zavoljo svoje žalostne matere, daroval Očetu za vse duhovne svoje sv. cerkve.

MOLITEV. Božji Zveličar, ki si občutil veliko britkost zavoljo svoje žalostne matere, daruj to britkost Očetu za duhovne svoje sv. cerkve! O Jezus, kolika sreča prihaja od resnično dobrega duhovna! O ko bi bilo veliko dobrih duhovnov in ko bi bili vsi duhovni resnično dobri, bi jim hudobija današnjega časa ne mogla nasprotovati. Zavoljo tega, o Gospod, prosimo te, pošiljaj svoji sv. cerkvi vredne duhovne. Ti prevzemi vse njih serca, da bodo edino in samo hrepeneli po tvojem božjem sercu za čast Božjo in za zveličanje naših duš! Množi v njih milost sv. vere in hrepenenje, da bodo verske nauke vedno bolj popolnoma razumeli in navdajaj jih z duhom molitve in premišljanja. Daj, da bodo z besedo in zgledom luč temnega sveta, da bodo sebi izročene duše reševali in ime Gospodovo poveljevali. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

V. Postaja.

Simon Cirenejski pomaga Jezusu križ nositi.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode težave, ki jih je terpel pod težkim križem, ki mu ga je Simon pomagal nositi, daroval Očetu za svetno gosposko.

MOLITEV. Božji Zveličar, kateri se nisi branil križa nositi, akoravno si že omagoval, in kateri si se ponižal in sprejel človeško pomoč, daruj, prosimo te, to svoje terpljenje Očetu za svétne gosposke. Oh, da bi vendar vsi, ki imajo oblast na zemlji, vsi cesarji, kralji in drugi gospodovavci in njih služabniki spoznali, da imajo oblast le za to, da bi v svojem krogu širili in varovali pravico in čednost! Ali, oh, kako zapeljiva je posvetna oblast in slava! Pridi pomagat, o Gospod, s svojo Božjo oblastjo! Osramoti vse naklepe brezbožnih posvetnjakov, kateri so tvoji sv. cerkvi nasproti! Daj nam mir in ljube čase! Zbudi in postavi na prestole vladarje, kateri bodo delali za tvojo slavo! Razsvetli in poterdi v vsem dobrem vse deželske oblastnike in gosposke, da nas bodo na vse to napeljevali, kar more pripomoči k tvoji božji časti, k našemu zveličanju in k miru in sreči vsega keršanstva. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Duše vernih . .

VI. Postaja.

Veronika podá Jezusu potni pert.

Molimo te

Prosímo Gospoda, da bode terpljenje svoje ternjeve krone, iz ktere se je vlivala kri po vsem njegovem presvetem obličji, Očetu daroval za vse učenike, starše in prednike.

MOLITEV. Božji Zveličar, kateri si s potnim pertom Veroniknim obrisal kervave kapljice, ki si jih prelival pod svojo sveto krono, daruj vse te ternjeve bolečine Očetu za vse, ki imajo opraviti z mladostjo, za učenike, starše in prednike. Oh, da bi vsi ti spoznali, kako imeniten stan jim je Bog zaupal, da bi z besedo in zgledom delali, da bi otroke in mlade ljudi, ljubčkeke tvojega božjega serca napeljevali k pobožnemu in bogaboječemu življenju! Pomagaj jim, o Gospod, da storé to po tvoji neskončni milosti! Vnemaj jih, da bodo sami tebi zvesto služili in da bodo tedaj, sami pobožni, tudi mladost k pobožnosti budili. Razsvetli jih, da bodo pri vzrejevanji pravo pot spoznali in svoje težavno službo zveličavno opravljali. Blagoslovljaj njih prizadevanje pri mladosti, in varuj jih vseh napak in zmotnjav! Prav serčno te prosimo, o Gospod, pomagaj, da se bode naša mladost lepo pobožno vzrejala. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

VII. Postaja.

Jezus pade drugič pod križem.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode svojo drugo težavo in terpljenje pod križem daroval za vso našo mladino.

MOLITEV. Božji Zveličar, kateri si vse svoje moči daroval našemu odrešenju in si zopet ves omagan pod križem na zemljo padel, daruj to zasluženje Očetu za vse tiste, od katerih bi moglo vse dobro prihajati, pa prihajale zapeljivost in hudobija. Blagoslovi mladino! Pred vsem varuj otroke, kateri imajo še kerstno nedolžnost, da je nikoli ne zgube, da bode milost, ki so jo dobili pri sv. kerstu, obrodila pri njih naj lepši sad. Oh, da bi bili tudi otroci nevernikov deležni milosti sv. kersta! Vodi in vreduj, ti prijatelj nedolžnih otročičev, da bode mladina doma v družini, v šoli in povsod, kjer se izobražuje, se izobraževala za svojo dušno zveličanje, in kar se v otroških sercih dobrega vkorenini, varuj, da lepo doraste. Posebno se oziraj na mladino, ki se izobražuje v višjih šolah, da bodo iz njih prihajali mladenci, ki bodo zvesti služabniki sv. cerkvi in deržavi. Velike so nevarnosti za mladino; Gospod, varuj in reši jo! Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

VIII. Postaja.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode svojo britko terpljenje, ktero je žene do solz ganilo, Očetu daroval za vse uboge grešnike!

MOLITEV. O Jezus! prijatelj grešnikov in dobri pastir, kateri si zavolj nas toliko terpeti hotel, daruj Očetu zasluženje svojega britkega terpljenja za vse naj bolj nesrečne naše brate in sestre! Usmili se ubogih grešnikov! Oh, koliko je takih, ki so se pogreznili v greh in hudobijo, in so zgubili še celó naj dražji zaklad, sv. vero, in se vedno dalje pogreznujejo v pogubljenje. Gospod, usmili se jih! Oprosti njih zavezane oči, da spoznajo svoj gerdi greh in pogubljenje, kteremu se bližajo. Izženi iz njih serca lahkomiselnost in svoje-glavnost, ktera jih uterjuje v njihovih hudobijah. Usmili se jih! Ti budiš mertve k življenju, obudi tudi te na duši mertve, da zopet oživé in se spokoré. Grešnike vodi k pokori, neverne k veri in vse v zveličanje. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

IX. Postaja.

Jezus pade tretjič pod križem.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode svoje tretje težave in terpljenje pod križem Očetu daroval za vse nevernike in krivoverce.

MOLITEV. O Jezus, kateri si pod težkim križem omagal in veliko terpel, da bi vse ljudi zveličal, prosimo te, daruj to svoje neskončno zasluženje Očetu za naše nesrečne brate in sestre, ki tavajo v temoti nevere in krivovere. Zakaj bi ti reveži ne uživali dobrot tvoje sv. cerkve in bi šli v pogubljenje? Usmili se jih! Obudi sv. može, da bodo nevernikom oznanovali sv. evangeli in blagoslovljaj njihova dela! Vnemaj serca vseh udov tvoje svete cerkve, da bodo neprenehoma molili za spreobrnjenje nevernikov in krivovercev! Dodeli, da bomo s svojim lepim in resnično katoliškim zgledom vabili zmotene k sebi! O Jezus, kateri si s svojim sv. križem svet odrešil, daj vsemu svetu blagoslov svojega sv. križa! Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

X. Postaja.

Jezusa slečejo in mu žolca piti dajo.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode bolečino in zasramovanje pri slečenju daroval Očetu za mnogo tistih, ki so vsi zamaknjeni v posvetne reči in nečimernosti!

MOLITEV. Božji Zveličar, kateri si ves čas svojega življenja živel v uboštvu in kteremu sedaj še celó obleko slečejo in te vnovič hudo ranijo, daruj to svoje zasluženje Očetu za sedanje posvetnjake, katerih serce je navezano vse na posvetno bogastvo in posvetno nečimernost, in ki edino pravo bogostvo tvojega zveličanja terdovratno zaničujejo. O Jezus! poglej milostljivo na to hudobijo, in jo uniči! Daj, da bode osramoteno vse, kar je posvetnega in zveličanju škodljivega. Oživljaj in ohrani z mogočno roko keršanskega duha in keršanske šege pri delu in posvetnem prizadetju, da se bode vse izverševalo k Božji časti in našim dušam k zveličanju. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

XI. Postaja.

Jezusa na križ pribijejo.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da svoje grozovite bolečine pri križanji Očetu daruje za spačenje, ktero prihaja iz nevere in slabe navade po besedi in z zgledom.

MOLITEV. O Jezus, kateri si zavoljo našega zveličanja svoje sv. roke in noge hotel dati tolikim neizrečenim bolečinam, daruj to grozno terpljenje nebeškemu Očetu za spače-

nost, ki se širi po slabih neverskih bukvah, spisih in podobah, po razveseljevanjih, igrah in slabih navadah, po hudobnem govorjenji in slabih zgledih, po nesramnem zapeljevanju in po skrivnih družbah in vseh takih peklenških orodjih. Oh, kako zeló se naraša spačenost, ki se širi po tej poti! Kakor velika reka dere hudobija po svetu in tisuče duš pokopuje v pogubljenje. O Gospod! pridi nam pomagat! Osramoti vse naklepe peklenških duhov in njihovih pomagavcev! Ustavi pohujšanje s hudobnimi spisi in podobami; odpravljaj slabe zgleda in kugo hudobnih jezikov! Preženi vse peklenške zaveznike. Vse svoje služabnike pa ohrani, kakor so bili nekdanj ohranjeni mladenči v ognjeni peči; obudi več svojih zvestih pomagavcev, kateri se bodo vsemu hudemu krepko ustavljali. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

XII. Postaja.

Jezus umerje na križi.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode svoje grozovite bolečine in zapušenje na križi daroval Očetu za vse svoje zveste v cerkvi.

MOLITEV. O Jezus, tvoje terpljenje je prišlo do verha; na križi visiš, terpiš grozovite

smertne bolečine in umiraš. In vse to terpiš iz gole ljubezni do nas ubogih grešnikov. Daruj to svoje grozno terpljenje na križi Očetu za nas in za vse, ki verujejo v te in so tvoji. Dodeli, da bodo vsi tvoji tvojo ljubezen vedno bolj spoznavali in te vedno serčnejše ljubili! Daj, da bodo v moči tvojega sv. križa grehu in vsemu hudobnemu nagnjenju vedno bolj odmirali! Pelji jih k popolnomasti v vseh čednostih! Naj si bodo stanú kterikolega, vse vterjui in za dobro vnemaj, — vse duhovske in deželske gosposke, starše, prednike, gospodarje in podložne, otroke, posle, zakonske in samske, mnihe, uboge in bogate, da bodo vsi vsak v svojem stanu lepo keršansko živeli in svoje dolžnosti zvesto spolnovali. Poveljučuj, o Gospod, v njih svoje sv. imé in ohrani jih v svojem sv. imenu! Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

XIII. Postaja.

Jezusa s križa snamejo, in ga Mariji v naročje položé.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da bode po svojih sv. ranah zaterl vso nezmernost in nečistost, in da bode vterdil zmernost in zderžnost!

MOLITEV. Božji Zveličar! Umerl si te-

daj zavoljo nas. Mertvo in polno ran leží tvoje sveto telo v naročji tvoje prežalostne Matere. Oh, usmili se in daruj svoje obilne rane in vse grozovito terpljenje Očetu za vso nezmernost in nečistost, ktera je kriva toliko hudega na svetu! O Gospod, koliko duš gre zavoljo nezmernosti in nečistosti v pogubljenje! O božji Zveličar, razsvetli s svojo milostjo vse zaslepene, da spoznajo, kako nespodobno je za kristjana, kateri se vdaja nezmernosti in nečistosti, zavoljo katerih grehov si na križi terpel toliko grozovitih bolečin. Daj, da bodo spoznali, kako ostudni so ti grehi in kako zeló omadeževajo kristjanov poklic! Napolni jih, o Gospod, z duhom treznosti in čistosti! Kdo drugi, kakor ti, o Gospod, dáje, da morejo v keršanskih sercih rasti in se vterjevati te prelepe čednosti! Stori to, o Gospod, pri nas vseh; po tem se bode svet prenaredil, mir in ljubezen bota kraljevala v sv. Duhu, in na svetu bomo imeli že nebesa. Pridi, o Gospod, in stori to! Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast hodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

XIV. Postaja.

Jezusa v grob položé.

Molimo te . . .

Prosímo Gospoda, da vse svoje smertne

bolečine in svojo častitljivo smert daruje Očetu za vse terpeče in reveže in za duše v vicah!

MOLITEV. O Jezus, kateri si se zavoljo nas dal v naj grozovitnejše smertne bolečine in v grozovito smert, daruj Očetu zasluženje svojega smertnega terpljenja za vse terpeče reveže! Razsvetli in tolaži jih! Poterdi jih, da ne onemagajo, temuč da svoj križ tako nosijo, da po njem zveličanje dosežejo. Posebno se usmili bolnikov! Daj jim, če ni zoper tvojo sv. voljo, zopet ljubo zdravje! Ako pa jih pokličeš v večnost, o Gospod, jim pa daj srečno zadnjo uro! Odpusti jim vse njih grehe in pridi jim naproti na zadnji poti! Bodi jim milostljiv sodnik! — Vernih mertvih pa, ki še terpe v vicah, se usmili. Pelji jih v kraj oveselenja, zveličanskega miru in v svetlobo svoje luči. Amen.

Oče naš. — Češena si Marija. — Čast bodi . . — Usmili se . . — Dušam vernih . .

S k l e p.

Daj, o presveta Trojica, da naše ponižne prošnje pridejo do tebe, in da nas uslišiš. Vemo, da nismo vredni, da bi nas uslišal, toda zasluženje bitkega terpljenja in smerti našega Gospoda in Zveličarja, v katerem imenu te prosimo, je neizrečeno veliko. Zavoljo tega neskončnega zasluženja terdno upamo, da nas bode

večni Bog uslišal in svoji sv. cerkvi pomagal. Daj, o Gospod, da naše upanje ne bode zastonj. Amen.

Molimo še za sv. cerkev, za razširjanje sv. vere in za zatrenje krivoverstva, za mir med keršanskimi knezi, za sv. Očeta in za duše v vicah!

Oče naš. — Češena si Marija.

Rožni venec za potrebe sv. cerkve.

A. Veseli del.

„Verujem v Boga Očeta . . .“
Čast bodi . . .

Oče naš . . . in trikrat Češena si Marija. Kteri nam oživlja pravo vero; kteri nam dáje terdno upanje; kteri naj nam vžiga serčno ljubezen!

1. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod na prošnjo preblažene Device Marije vse serca napolnil z milostjo sv. vere in s pravim keršanskim duhom. — Oče naš. Češena si Marija — „kterega si Devica od sv. Duha spočela!“

Molitev. Božji Zveličar, po skrivnosti tvojega sv. včlovečenja in po milosti, s katero je sv. Duh tvojo sv. Mater blagodaril, te prosimo, da bi nas vse napolnil z duhom svoje sv. vere, in da bi pripeljal k pravi veri tudi te, ki so še v temi in zmoti nevere in krivovere.

2. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod na prošnjo preblažene Device Marije milostljivo dodelil, da resnice sv. vere vladajo v vseh razmerah v življenji ter vodijo um in serce človeško. — Oče naš. Češena si Marija — „kterega si Devica v obiskanji Elizabete nosila.“

Molitev. Božji Zveličar, kateri si pri obiskovanji svojo presveto mater z veseljem napolnil in Elizabeto in Janeza posvetil, dodeli milostljivo, da resnic naše sv. vere ne bomo v mertvi veri v sebi nosili kakor zakopane talente, temuč da se bomo v vseh okolišinah v življenji po njih na tanko ravnali.

3. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod na prošnjo preblažene Device Marije nezmerno željo po posvetnem oživanji, po bogastvu in in časti v nas zaterl. — Oče naš. Češena si Marija — „kterega si Devica rodila.“

Molitev. Božji Zveličar, kateri si v spravo za toliko grehov hudih željá in za naj lepši zgled uboštva in ponižnosti k nam na svet prišel, prosimo te, da nas vnemaš po svojem zgledu živeti in da zatiraš v naših sercih vse nezmerne želje po vživanji, bogastvu in po časti, iz katerih prihaja toliko greha.

4. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod po prošnji preblažene Device Marije dodelil,

da se bodo vse časne dela z dobrim namenom in v keršanskem duhu opravljale. — Oče naš. Češena si Marija — „Kterega si Devica v tempeljnu darovala.“

Molitev. O Jezus, ki te je tvoja sv. Mati v tempeljnu Bogu darovala, zbudi serca vernih da bodo vse svoje časne dela in opravila z dobrim namenom Bogu posvečevali in v pravem keršanskem duhu opravljali ter ž njimi tudi srečno večnost dosegli!

5. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod na prošnje preblažene Device Marije vse vne-mal za božjo službo in za vse pobožne opravi-la. — Oče naš. Češena si Marija — „kte-rega si Devica v tempeljnu našla.“

Molitev. O Jezus, kakor te je nekdam tvoja sv. Mati v tempeljnu našla, tako še danes s skrivnostimi svoje sv. cerkve vabiš duše k sebi v zveličanje; oh, zbudi vse, da bodo iz vsega svojega serca tvojo sv. cerkev poslušali in si dobre dela nabirali!

B. Žalostni del.

1. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod zavoljo kervavega potú, ki ga je potil za naše grehe, in na prošnjo svoje sv. Matere vse serca napolnil s studom do greha. — Oče naš. Češena si Marija — „kteri je za nas kervav pot potil.“

Molitev. Božji Zveličar, greh ti je napravil toliko smertnih težav, da si kervav pot potil; preženi tedaj od nas vso lahkomiselnost, da se bomo greha bolj bali; napolni vse s pravim spoznanjem, da bomo greh prav spoznali in sovražili!

2. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod zavoljo bolečine svojega bičanja in na prošnjo svoje sv. Matere zaterl vso nečistost in milostljivo dodelil, da bomo vsi čisti in njemu prijetni. Oče naš. — Češena si Marija — kateri je za nas bičan bil.“

Molitev. Božji Zveličar, kateri si bil grozovito bičan in na vsem telesu neusmiljeno ranjen in si terpel neizrečene bolečine: zavoljo tega tvojega britkega terpljenja milostljivo dodeli, da se bode hudobija nečistosti vedno bolj uničevala, da popolnoma zgine in da bomo vsi čisti in tebi dopadljivi!

3. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod zavoljo svojega grozovitega ternjevega kronanja in na prošnje svoje sv. Mater zaterl preveliko in nezmerno šopirenje in gizdavost v obleki. Oče naš. — Češena si Marija — „kateri je bil za nas s ternjem kronan.“

Molitev. Božji Zveličar, da bi zadostil za našo ošabnost in prevzetnost, si svojo pre-sveto glavo dal grozovitemu ternjevemu kronanju. Oh, kakor dereča reka dere dandanes

po svetu nečimurni lišp in gizdavost, in veliko duš se pogubi. Ustavi o Gospod, to pogubljivo strast, in iztrebi jo po svoji milosti iz vseh nečimernih sere!

4. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod zavoljo težkega križa, ki ga je ves vtrujen in omagan nosil, tudi tolažil in vterjal nas vse, da v keršanskem duhu nosimo vse križe in težave svojega življenja. — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri je za nas težki križ nesel.“

Molitev. Božji Zveličar, kteri si voljno in brez tožbe nosil težek križ tako dolgo, da si omagal, dodeli, da vsi nosimo križe in težave svojega življenja s pravo keršansko vdanostjo in poterpežljivostjo, da bi nam križi in težave zavoljo nevolje ne bili prazni in še celó pregrešni, temuč da bi nam teknili za večno zveličanje!

5. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod zavoljo svojih grozovitih bolečin na križi zaterl v našem sercu prazen strah pred ljudmi, po katerem prihaja toliko veliko grehov! — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri je za nas križan bil.“

Molitev. Božji Zveličar, kteri si se iz ljubezni do nas dal v naj hujše bolečine na križu, in zavoljo zasluženja tvoje britke smerti na križi te prosimo, izženi iz sere vseh prazni

strah pred ljudmi, zavoljo kterega jih toliko zanemarja svoje dolžnosti in pada v grehe. Daj jim sv. serčnost in terden sklep, da bodo z besedo in z djanjem tvoje sv. ime vedno spoznali in resnico in čednost nevstrašeno pričali!

C. Častitljivi del.

1. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod po svojem častitem vstajenji in na prošnjo svoje sv. Matere vse, ki so zavoljo greha smerti zapadli, spreobernil in rešil. — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri je častito od smerti vstal.“

Molitev. O Jezus, potem ko si za greh umerl, si zopet častito prišel iz groba! Po tem tvojem častitem vstajenji in po zasluženji tvojega britkega terpljenja in smerti te prosimo, za toliko svojih bratov in sester, ki so se pogreznili v nevero in svojo dušo smertno ranili, reši jih, ti mogočni premagavec smerti, in pelji jih nazaj v življenje in zveličanje!

2. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod po svojem častitem vnebohodu in na prošnjo svoje sv. Matere v sercih vseh zaterl hrepenjenje po svetnosti, in da bode njihova serca vnel za nebeške zaklade in jih peljal v zveličanje. — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri je častito v nebesa šel.“

Molitev. O Jezus, kateri si častito v nebesa šel in kraljuješ v veličastvu svojega Očeta, tebe samega ljubimo in po tebi samemu hrepenimo, v tebi samem je zveličanje. Kolika nesreča je pač za njih toliko, ki tebe pozabijo in te še celó zaničujejo in imajo vse svoje serce navezano na posvetne reči, edino pravo dobro pa terdovratno zaničujejo! Razsvetli jih, o Gospod, da spoznajo svojo neumnost; uči jih nebeške zaklade prav ceniti in po vsi moči po njih hrepeneti.

3. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod na prošnjo svoje sv. Matere dodelil, da bode milost sv. Duha v vseh sercih stanovala, delala in sad prinesla. — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri je sv. Duha poslal.“

Molitev. O Jezus, kateri si po svojem terpljenji in svoji smerti človeku pridobil najdrajše bogastvo — sv. Duha — in si ga bin-kóštne praznike svoji sv. cerkvi poslal, dodeli, da ta sv. Duh vse serca napolni in s svojo milostjo pelje duše v zveličanje.

4. Skrivnost. Molímo, da bode Gospod po častiti smerti svoje sv. Matere spomin na smert in na štiri poslednje reči v vseh sercih vterdil in poživel. — Oče naš. — Češena si Marija — „kteri te je, Devica, v nebesa vzel.“

Molitev. O Jezus, kateri si svojo sv. Mater za plačilo njenega popolno čistega življenja peljal k častitem koncu, daj, da se bomo tudi mi vedno spominjali smerti in večnosti! Oh, koliko jih je, ki zakrivajo oči pred to resnico, pa jim je že morda smert blizo, in ne skerbé za družega, kakor za minljive posvetne reči, in duše pogubé. Uči jih, o Gospod, s spominom smerti in večnosti, da spoznajo, kako prazno in zaničljivo je vse posvetno, in da vsi, kateri posvetno zaničujejo, hrepené potem le po nebeških zakladih in da srečno umerjejo.

5. Skrivnost. Molímo, da nas bode Gospod po povikšanji svoje sv. Matere za nebeško kraljico in na njeno prošnjo peljal v večno zveličanje! — Oče naš. — Češena si Marija — „kateri te je, o Devica, v nebesih kronal.“

Molitev. O Jezus, kateri si svojo sv. Mater za plačilo njenega svetega in popolnoma Bogu posvečenega življenja postavil v naj večje nebeško slavo in si jo povzdignil za nebeško kraljico, daj, da bomo moč njene mogočne prošnje vselej uživati in svoje življenje tako dokončali, da dosežemo večno zveličanje. Amen.

**Molitev, da bi Bog vednosti današnjega časa
obračal k namenu sv. cerkve.**

O Bog, ti vir vsega spoznanja in vse vednosti, ti kažeš ljudem po luči uma in po razodenji svoje sv. besede in milosti vse, kar koli spoznajo! Velika nehvaležnost in prederzna napčna raba tvoje milosti je, da ljudje tolikrat, posebno v današnjih dneh, svoje iznajdbe, nekih, da bi hvaležno sprejemali od tvoje roke in obračali k tvoji časti in v prid sv. cerkve, še napčno obračajo, tvojo milost ošabno zametujejo, sami sebe slepe in tako zavoljo svoje vednosti tvoji sv. besedi ne verjamejo. Godí se potem tako, da po svojem siromašnem spoznanji zamašé pravi studenec tvoje razodete in blažene sv. resnice, in se pogubé. — O Gospod, usmili se jih! Odpri jim oči, da vidiijo brezno, kteremu se bližajo! Pelji jih nazaj k sebi in k spoznanju svoje resnice, kakor uči tvoja sv. cerkev. — Dodeli milostljivo, o Gospod, da bodo vsi, ki se pečajo z vednostjo, svoje znanosti in vednosti obračali po namenu sv. cerkve in jih bodo zato rabili, da bodo tvoje sv. ime poveličevali in za zveličanje duš skerbili! — Daj, da bodo osramoteni vsi napadi posvetne učenosti, ki se borijo zoper sv. cerkev! — Zatiraj vse pogubljive vednosti in take nauke, kteri hočejo v sercih tvojih zvestih

podkopati sv. vero in lepe keršanske navade. — Stori, o Gospod, da se bodo po vesoljnem zboru poravnale pota, po katerih se bode vse spoznanje in vsa vednost bližala tebi, edinemu pravemu studencu in da se bode izverševala v slavo tvojega sv. imena. Amen.

Molitev za vse, ki se pečajo s sv. vednostjo.

Razlij, o Gospod, obilnost svojih nebeških darov na vse te, ki se v tvoji sv. cerkvi pečajo s sv. vednostjo. Razsvetli jih, da spoznajo, kako zelo imeniten in vzvišen je njihovi poklic! Čisti njihove serca, da imajo pri tej visoki nalogi le tvojo čast in korist sv. cerkve pred očmi! Tudi oni imajo dan danes skušnjava, da bi pri tem, ko se pečajo s sv. vednostjo, gledali na posvetno čast in dobiček, in ne iskali tvoje slave in zveličanja duš. Navzeti današnjega duha časa, kateri človeški um čez vse drugo povzdiguje in o nikakoršni oblasti vediti noče, bi tudi ti kmali zašli tako daleč, da bi prestopili mejé, ktere jim stavi sv. cerkev s svojimi nauki in njen vikši poglavar, in da bi tako s svojim slabim zgledom in pohujšanjem okužili človeške serca in jih odtegnili resnicam sv. vere. Ti, božji vikši Poglavar sv. cerkve, daj, da se tako nikdar ne zgodi! Vse, ki imajo preimenitni poklic, da se pečajo

s sv. vednostimi, milostljivo zbuja, da bodo vedno napolnjeni s tvojim sv. Duhom in da resnično pobožno živé; le tako, če bodo po tem, kar spoznajo in učé, tudi sami ravnali in živeli, in če v popolnomasti in čednosti v tvoji resnici napredujejo, jim bode svetila luč prave resnice, ktera jih bode peljala k pravemu spoznanju. Tudi ti, o Gospod, biserov čiste resnice in pravega svetega spoznanja, kakor si rekel, ne mečeš nevrednim, temuč jih daruješ le svojim zvestim služabnikom, kateri jih obračajo po tvoji sveti volji. — Pridi, o Gospod, s svojo milostjo v serca in naprave vseh, kateri se pečajo s sv. vednostimi, da se prestrojijo v bogate vire resnično prave vednosti, iz ktere bode mladina in posebno mlado duhovstvo zajemalo čistega in zveličavnega spoznanja in ljubezni do sv. vednosti, in da jo bodo potem vsi v svoji službi in med seboj širili k tvoji časti in k zveličanju duš.

O Marija, Devica modra in sedež modrosti božje, prosi za nas!

Sv. Pavel in vsi svetniki, kateri v čistem ogledalu svojih popolnoma Bogu posvečenih serc čisto in nebeško resnito gledate, prosite za nas!

Sv. Katarina, ti čudež prave vednosti, prosi za nas!

Molitev k preblaženi Devici Mariji.

O sv. Devica in Mati našega Odrešenika, ktera si se ob vseh časih ozirala na okoliščine sv. cerkve in ker te vikši cerkveni popoglavar kliče, da bi sv. cerkev Gospodu priporočevala in ji pomagala: pred vsem se k tebi zaupljivo obrnemo; naše nevredne prošnje potem ne bodo zastonj, če jih bodeš ti podpirala pred božjim prestolom. O dobrotljiva Devica, o mila Mati, prosimo te, milostljivo nam pomagaj v tej zadevi! Prosi Gospoda, da se bode usmilil svoje stiskane cerkve; stori z mogočno prošnjo pri Gospodu, da bode odvernili vse zapreke, kateri zadržujejo vesoljni zbor; sprosi obilnost vseh darov sv. Duha tistim, ki se bodo vdeleževali vesoljnega zbora, da se bode zares izverševal v prid in zveličanje ubogega sveta. O Mati vsega keršanstva, daj, da se bodo vsi udje sv. cerkve serčno udeleževali tega velikega zveličanskega dela za blagor revnega sveta in stanovitno delali za rešenje in pomoč vsega človeštva in da bodo z molitvijo in s pobožnimi deli zadobili nebeški blagoslov vesoljnemu zboru in sv. cerkvi. O Marija sliši in usliši našo prošnjo! Amen.

(Alma redemptoris mater.) O prevzvišena Mati Odrešenikova, ti vselej odprte nebeške vrata, ti morska zvezda, milostljivo pomagaj

svojemu ljudstvu, ktero je globoko padlo v greh in revšino, iz ktere se mu bode pomagalo tudi z vesoljnim zborom. Ti si čez vse naravne postave kakor pred tako tudi potem devica ostala in Odrešenika rodila, ki si iz Gabrijelovih ust prejela češenje. Usmili se grešnikov, katerih je dan danes toliko veliko, sprosi jim rešenje in zveličanje. Amen.

(Memorare.) „Spomni se, o predobrotljiva Devica Marija, da še nikdar ni bilo slišati, da bi bila ti zapustila koga, ki priteče pod tvoje varstvo, prosi tvoje pomoči, in se ponižno priporoča tvojim prošnjam. S takim zaupanjem navdihnjen pritečem k tebi, o Devica devic in Mati Kristusova, da ti priporočam veliko potrebo svojega serca, potrebo sv. cerkve, vesoljni zbor. „K tebi pridem, k tebi se zatekam,“ ker po svoji siromašni in nevredni prošnji tolike milosti, kakoršne je tù treba, ne smem pričakovati; glej: „pred teboj zdihovaje in trepetaje stojim grešnik.“ Pa ti Gospodovavka sveta, o Mati večne Besede, ne zaverzi mojih besedi, temuč sliši jih milostljivo in usliši me ubogega, ki iz solzne doline iz stiske toliko zlegov in nevarnost, ktere obdajajo sv. cerkev, kličem k tebi. „Pomagaj mi, prosim te, v vsih mojih potrebah sedaj in vselej,“ posebno pa v molitvi za vesoljni cerkveni zbor! O milostljiva, dobrotljiva, o sladka Devica Marija!“

Marija „pomoč kristjanov.“ O Marija pomočnica kristjanov, pod tvojo pomoč pribežimo v tolikih zlegih in nevarnostih, ktere sv. cerkev stiskajo in duše pogublajo. O ne zaverzi naših prošev v naših potrebah, temuč reši nas z mogočno prošnjo vselej vseh nevarnost. Sprejmi in usliši naše molitve, in sprosi nam dar božje milosti! Naše prošnje za velike potrebe sv. cerkve same na sebi niso vredne, da bi jih naravnost Bogu izročili; naméstuj ti, kar jim manjka! Daj, da po tebi dosežemo, kar zaupljivo prosimo! Sprejmi naše prošnje, ki ti jih izročamo, in sprosi nam, za kar te prosimo; odpusti nam naše nevrednost, zavolje ktere se bojimo; saj ti si edino upanje ubogih grešnikov. Po tebi upamo odpuščenja svojih grehov; po tebi upamo, da bodeš uslišala naše prošnje in sprosila milost in blagoslov vesoljnemu cerkvenemu zboru. O sv. Marija, pomagaj vsem ubogim, podpiraj maloserčne, povešeli žalostne, prosi za vse ljudstvo, za duhovščino in za pobožni ženski spol. Daj, da tvojo pomoč uživajo vsi, kateri se te spominjajo in te časté. O častitljiva in blagoslovljena Devíca, naša Gospá, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica! S svojim Sinom nas spravi, svojimu Sinu priporoči, svojemu Sinu nas izroči! Amen.

(Salve Regina.) Češena bodi Kraljica,

Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češena! K tebi upijemo, ker po žalostnem deležu naše perve matere Eve tù na svetu, kakor kje v pregnanstvu terpimo mnogo potreb in mnogo hudega; K tebi kličemo zdi-hovaje in jokaje iz te solzine doline, da bi naši sv. cerkvi pomagala, da bi po milostljivem blagoslovu vesolnjega cerkvenega zbora nje zveličanske dobrote vžival ves človeški rod. Oh, oberni tedaj, naša pomočnica, svoje milostljive oči v nas, sprosi nam srečo in blagoslov, in pokaži nam po tem revnem življenji Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa! O milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

V. Prosi za nas, sveta Božja Porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih!

Dodeli, o Gospod, da bomo, ker se spomina sv. Device veselimo, po njenih milostljivih prošnjah rešeni prihodnjih zlegov in večne smerti. Amen.

Molitev k sv. arhangelu Mihaelu.

O sv. Mihael, ti vzvišeni knez in vodja nebeških gospostev, ti velik delavec za Božjo čast, kateri si že v začetku peklenškega duha, ki se je vzdignil zoper Boga, na tla vergel in te je zavoljo tega Gospod postavil za posebnega varha svoje sv. cerkve, — k tebi pribežimo, ker ima sv. cerkev toliko hudih

peklenških in drugih napadov na svetu. Glej, sv. cerkev se sama pripravlja za boj enako dobrovredjeni vojski, da bi s svojimi bojniki in prosivci šla na svoje sovražnike. O mogočni vojskovodja, pridruži se tej dvojni vojski tudi ti s svojo nebeško vojsko, in stori, da bode sv. cerkev zmagala in veličastna prišla iz tega boja v slavo našega Gospoda in v poveličanje sv. cerkve in zveličanje naših duš!

Vam vsem angelom priporočimo svoje potrebe! Prosite, da nam Gospod pride na pomoč z mogočno roko! Amen.

K sv. Jožefu.

O sv. Jožef, kateri si v naj svetejši družbi svojega Božjega rejenca in njegove presvete Matere, svoje sebi zaročene neveste Marije prišel do naj višjih stopnja vseh popolnomasti, velika je sedaj tvoja slava v nebesih, velika tvoja moč! Prosimo te, obrni to svojo moč pri Božjem prestolu za sv. cerkev, da se bode vesoljni zbor brez nasprotja začel in prinesel blagoslova vesoljnemu svetu. Posebno še stori, da se bode po tem vesoljnem zboru zopet nastopila prava pot do lepega keršanskega družinskega življenja in do drugih keršanskih razmer v vseh stanovih. Sv. Jožef, prosi za nas!

Molitev za vzhodne kristjane,

da bi se zopet združili s katoliško cerkvijo.

Božji Zveličar, ti milostljivi in dobrotljivi začetnik vsega miru, kateri si na zemlji delal za zveličanje in si ljudem že pri svojem rojstvu z višave po angelih naznanjal mir in si ga z besedo učil in z zgledom kazal, prosimo te za kristijane v jutrovih deželah, ktere si s svojo drago kervijo odrešil in po vodi sv. kersta v svojo čedo sprejel, in kateri so bili enkrat z zvezo lepe edinosti s sv. apostoljskim sedežem zvezani in so živeli v slavi velike svetosti in svete učenosti in v bogatem sadu za Božjo čast in zveličanje duš, sedaj pa so po peklen-ski zvijači in hudobiji ločeni od občestva sv. rimske cerkve. Glej milostljivo na prizadevanje svojega namestnika na zemlji — našega sv. Očeta — kateri po svoji vzvišeni službi pri-serčno želé, da bi vsi, ki se imenujejo kri-stijani, prišli k njim, da bi jih objeli z oče-tovsko ljubeznijo, za kar jih tudi lepo prosijo v svojem apostoljskem pismu, in jih opomi-njajo in roté, da bi prišli to leto v vesoljni cerkveni zbor, da bi se zopet napotili k pravi združbi in se zedinili s svojo cerkvijo. O Božji Zveličar, ti vse-mogočni Bog, dovoli vender cerkvi, svoji neomadeževani in ljubljeni nevesti, ta naj prijetniši sad svojega blagoslova, da jo

tolažiš in ji brišeš solze v teh žalostnih časih. Ne pusti, da bi se po daljnem ločenju tvoje sv. imé onečastovalo in da bi se duše pogubovale! Obnovi, o Gospod, postave stare ljubezni, ktere so nekđaj kristijane iz zahodnih in vzhodnih krajev vezale, in obudi zopet lepi mir nekđanjih starih očetov, ta tvoj nebeški in zveličavni dar, kteri je v teku časa jenjal, da bode po černi nerodovitni noči dolgega razpertja in hude temote zopet z živo močjo posvetila jasna luč zaželenene edinosti, in da te bomo po odpravi vseh razpertij in z do sedaj nezedinjenimi glasi v popolni edinosti in v soglasnem duhu častili. O Jezus, ti knez ljubega miru, pridi pomagat s svojo mogočnostjo, in osramoti vse, kar je med nami zaplodila satanova zvijača. Pelji po vesoljnem zboru ločene zopet v svojo sv. cerkev, da se vdeležuje njenih dobrot in da dosežejo večno zveličanje. Prosimo te, dodeli nam to na prošnjo vseh častitih slavnih očakov in učnikov vzhodne cerkve, kteri so nekđaj v duhu goreče ljubezni pospeševali njeno edinost. Oni se bodo z nami vred veselili in se vekomaj hvalili, ako bodo z nebes doli vidili obnovljeno in izveršeno zedinjenje s sv. sedežem, s središem vse katoliške resnice in edinosti. Usliši nas, o Gospod, usliši nas! Amen.

O sv. Devica Marija, ti Kraljica miru in

vsi svetniki, posebno pa vi sv. očaki in učniki vzhodne cerkve, ss. Ciril in Metodi podpirajte nas s svojo mogočno molitevjo! Amen.

Molitev za druge nekatoličane.

O Jezus, kateri si prišel na svet, da bi vse ljudi zveličal, milostljivo se spominjaj vseh tistih, ki, čeravno tudi spoznajo tebe za svojega Odrešenika in se kristijane imenujejo, pa vendar ne spoznajo prave vere in niso v občestvu tvoje sv. cerkve. Zbudi jih, o Gospod, po očetovskem opominjevanji svojega namestnika na zemlji, našega sv. Očeta, k čimur jih je nagnila ljubezen, s katero si ti za zveličanje vsega človeštva dal svoje življenje, ter jih z napravo vesoljnega zbora ljubeznjivo kličejo, da naj preudarjajo in preiskujejo, če gredo po pravi zapovedani poti v zveličanje. Dodeli, da zapusté stan, v katerem si večnega zveličanja niso gotovi. — Poderi, o Gospod zid, kateri nas loči, preženi noč vseh zmotnjav, in zmotene pelji nazaj v naročje sv. matere cerkve, v kateri so pobožno in sveto živeli njih stari predniki in v kateri se hrani vsa tvoja edino prava sv. vera in v kateri so v sv. zakramentih skriti in se delé zakladi nebeške milosti. Oh, kako velika nevarnost, da bi v boju tega življenja omagali in zgubili vero in se pogubili, je za tiste, kateri živé zunaj tvoje sv. cerkve

in tedaj nimajo polnega blagoslova tvojih sv. nauk in bogatega zaklada tvojih sv. zakramentov. Torej prosimo iz usmiljenja za nje! Ne pusti, da bi se pogubile duše, ktere si s svojo sv. kervijo odrešil. Hiti jim naproti s svojo veliko mogočnostjo, da se uničijo vse nasprotne misli zoper tvojo sv. cerkev; razsvetli jih, da svojo mater, sv. cerkev, spoznajo; daj jim moč, da jih nobena reč ne zaderžuje do spoznanja prave resnice in da stopijo v tvojo sv. cerkev in se večno zveličajo. O Gospod Jezus, po tvoji besedi daj nam sladko upanje, da bode en pastir in en hlev. Amen.

O sv. Devica Marija, ki si vse krivovere na svetu osramotila, k tebi pribežimo in te prosimo, da bi pred Božjim sedežem prosila za naše zmotene brate, da bi se tudi na nje razlival blagoslov vesoljnega zbora in jim prinesel zveličanje. S svojim Sinom jih spravi, svojemu Sinu jih priporoči, svojemu Sinu jih izroči!

Sv. Bonifacij in vsi svetniki, prosite za nas, da bode Gospod prihodnji vesoljni cerkveni zbor tudi obernil k dobremu našim zmotenim bratom. Amen.

Oče naš. Češena Marija.

Molitve pri obiskovanji cerkva.

1. Želja po odpustku.

Vsigamogočni večni Bog! tvoj Sin Jezus Kristus je učil: „Prosimo, in se vam bo dalo; išite in bote najdli; terkajte iz se vam bo odperlo“. Zato kličem k tebi iz celega svojega serca, iz cele svoje duše in iz vse svoje moči, in te z živo vero, s terdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo prosim: Oče vsega usmiljenja! usliši mojo ponižno molitev, sprejmi milostljivo mojo spoved in moje obhajilo. Jaz želim vse dopolniti, kar nam po našem višem pastirji zapoveš; terdno pa tudi zaupam doseči vse, kar si nam dati obljubil, to je odpuščenje grehov in popolnoma odpustik. Ne pusti me, Oče nebeški! nikoli pozabiti, da le samo resnično spokornim grešnikom časne kazni odpušaš, to je, odpustik podeliš. Domesti, o Gospod! kar nam še pri ojslih spokornih delih prvih kristjanov pomanjka, iz neskončnega zasluženja Jezusa Kristusa, v katerem mi vsi gnado in rešenje imamo, in po katerem tudi zveličanje od tvoje dobrote doseči terdno zaupamo. To te prosimo po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

2. Molitev k Bogu Očetu.

Za povišanje katoliške cerkve.

Oče nebeški, vsigamogočni večni Bog! poglej z očmi svoje neskončne milosti na svojo cerkev, ki se tukaj na zemlji vojskuje; razširi jo po vsim svetu, poveljaj jo s svojimi gnadami, ohrani jo v edinosti, odverni od nje vsako pohujšanje in grehe hudobnih kristjanov, varuj jo pred vsimi sovražniki, in daj ji moč, jih premagati z resnicami svoje svete vere. Ozri se milostljivo na vse svoje otroke, za ktere je tvoj edinorojeni Sin Jezus Kristus svojo kri prelil; pripelji vse narode v svojo sveto katoliško cerkev, da bojo vsi tebe Očeta, in njega ki si ga poslal, Jezusa Kristusa, in tudi svetega Duha z živo vero spoznali, s terdnim zaupanjem klicali, in z gorečo ljubeznijo objeli. Amen.

V. Da svojo sv. cerkev vižáš in ohraniš.

O. Prosimo te, usliši nas!

Molímo. Prosimo te, Gospod! ozri se na to svoje ljudstvo, za ktero se je naš Gospod Jezus Kristus dolžnim v roke dal in terpljenju na križu podvergel; kateri s teboj živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

3. Molitev k Bogu Sinu.

Za zatrenje krivoverstva.

O Jezus, ti prava luč, ki razsvetli sleher-

niga človeka, kateri pride na svet! ponižno te prosimo, stori s svojo vsigamogočno desnico, da zgine iz sveta vsa tema nevednosti in krivoverstva, da tvoja resnica premaga vso zmoto in laž, da spoznajo vsi luč tvoje večne resnice, in se podajo v tvojo sveto cerkev. O dobri Pastir! ki si dal svoje življenje za svoje ovce, čuj nad svojo drago odkupljeno čedo, varuj jo vsega zalezovanja zapeljivcev, ki pridejo v ovčji obleki, znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Poteri hudobne naklepe sovražnikov svojiga presvetega imena, da nikomur škodovati ne morejo. Stori, da spoznajo vsi ljudje le samo enega Pastirja, in da bi bili vsi pod njim le ena sama čeda. Gospod, ostani pri nas, saj si rekel: „Jaz останem pri vas vse dni do končanja sveta“. Pokaži, da je tvoja cerkev na skalo zidana, ktere tudi peklenške vrata ne morejo premagati. Amen.

V. Da sovražnike svoje svete cerkve ponižaš.

O. Prosimo te, usliši nas!

Molimo. Prosimo te, o Gospod! molitev svoje cerkve potolažen sprejmi, da, po premaganih zopernostih in zmotah, tebi v miru in prostosti služi; po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen. (Glej tudi stran 114 in 116.)

4. Molitev k svetemu Duhu.

Za edinost keršanskih poglavarjev.

O sveti Duh, Duh ljubezni in miru, kateri si toliko in toliko mnogih narodov v veri zedinil; podeli keršanskim poglavarjem in njih svetovavcem obilno gnade, ter jim vtisni novo zapoved svoje ljubezni, ktero je Kristus svojim aposteljnem dal, prav globoko v njih serca, da iz tega vsi spoznajo, da so vredni keršanskega imena. Obvari, da, od poželjivosti zapeljani, kaj tacega ne počnejo, kar bi bilo nasproti tvoji božji časti in edinosti katoliške cerkve; daj jim veliko bolj gnado, da svoje podložne pravično in sveto vladajo, in da pridemo vsi v deželo večnega miru in pokoja. Amen.

V. Da keršanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo enovoljnost daruješ.

O. Prosimo te, usliši nas!

Molimo. O Bog! kateri mir daješ, in edinost ljubiš, dodeli vsim keršanskim poglavarjem, svojim služabnikom, popolnoma edinost; odverni vse vojske in razpertije, da ti tvoji vé rni v popolni prostosti vé re služiti zamorejo. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

5. Molitev k Materi božji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sv. Božja Porodnica! ne zaverzi naših prošenj v naših potrebah, temuč reši nas vselej od vsih nevarnost, o častitljiva in žegnana Devica, naša Gospa, naša Srednica, naša Besednica, naša Pomočnica. S tvojim Sinom nas spravi, tvojemu Sinu nas priporoči, tvojemu Sinu nas izroči.

Sveta Marija pridi k pomoči siromakom, podpiraj maloserčne, povešeli žalostne, prosi za nas vse, bodi naša srednica in naša besednica, daj, de občutimo vsi tvojo pomoč, ki obhajamo tvoj svet spominj.

V. Prosi za nas sveta božja Porodnica!

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in telesu uživamo; in da bomo po častiti prošnji presvete Marije vselej Device od zdanje žalosti rešeni, in večnega veselja deležni; po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetiga Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen. (Glej tudi stran 109 — 111.)

6. K Sv. apost. Petru in Pavlu.

Obvari, o Gospod! svoje ljudstvo, ktero

k tebi kliče in v prošnjo tvojih svetih aposteljnov Petra in Pavla zaupa.

V. Prosita za nas sv. aposteljna Peter in Pavel.

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molím o. Daj nam, prosimo, Gospod! da smo po zgledu in prošnji tvojih svetih aposteljnov Petra in Pavla terdni v veri, stanovitni v upanji in goreči v ljubezni; razširi vero med vsimi narodi, katero sta tvoja aposteljna spričevala in poslednjič s svojo smertjo poterdila; stori močno zoper vse sovražnike cerkev, ki je postavljena na skalo apostoljskega spričevanja. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

7. K patronom dežele in škofije.

V. Prosite za nas Patroni ali varhi naše dežele in škofije: Sveti Jožef, sveta Hermagora in Fortunat in sveti Nikolavž.

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molím o. O Bog, nebeški Oče! kateri si nam svojemu ljudstvu Svetnike za varhe in prošnike dal, dodeli, te ponižno prosimo, da bo naša dežela s svojimi prebivavci po prošnji in po zasluženji svetega Jožefa, svetega Hermagora in Fortunata in svetega Nikolavža vsega hudega obvarvana, in da se derži vselej z ne-

premakljivo zvestobo edine, svete, katoliške in apostoljske cerkve; po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

8. K vsim Svetnikom Božjim.

V. Prosite za nas vsi Svetniki in Svetnice božje.

O. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

Molimo. Prosimo te, o Gospod! obvari nas vsih nevarnost na duši in na telesu, in daj nam na prošnjo vseh svojih Svetnikov in Svetnic žegen in mir, da tvoja sv. cerkev vse zopernosti in zmote premaga, in ti vse dni v prostosti in pokoju služi; po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

9. Molitev za papeža.

O Bog! Pastir in Vižar vsih vernih! ponižno te prosimo, ozri se milostljivo na svojiga služabnika Pija, katerega si svoji cerkvi na zemlji vidnega poglavarja postavil, ohrani ga nam po svoji veliki milosti, dodeli mu duhá modrosti, sveta in moči, da vso tvojo sveto cerkev po tvoji volji vlada, vse njene ude v edinosti vere in ljubezni ohrani, keršanski čedi,

ki mu je zročena, z ukom in zgledom koristno služi, in z njo večno življenje doseže. Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti ravno tistega svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

10. Molitev za škofa.

O Jezus! Poglavar pastirjev in Škof naših duš, prosimo te, napolni našega škofa Jerneja s svojim duhom. Daj mu živo vero, terdno zaupanje, delavno ljubezen, nebeško modrost in neprestrašeno serčnost. Stori ga pastirja po svojem sercu, da nas tako vódi, da bomo pri tvojem prihodu k sodbi, kjer boš pastirja in čedo sodil, njegovo veselje, in on nezvenljivo krono večnega življenja doseže, kateri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

11. Splošna prošnja.

Prosim te tudi, moj predobrotljivi Zveličar! ob tem milosti polnem času za vse te svoje, za svoje prijatle in dobrotnike, za vse, ki so se mi v molitev priporočili, za vse ude katoliške cerkve, za vse ljudi, poslednjič za vse

žive in mertve. Ohrani pobožne na njih potu, uterdi slabe, daj serčnost maloserčnim, utolaži vse žalostne, pomagaj ubozim, bodi varh in oče vdovam in sirotam, podeli bolnikom zdravje in polajšanje, usmili se vsih grešnikov, in daj jim gnado, da se iz vsega serca k tebi spreobernejo in odpušenje svojih grehov dosežejo. Blagoslovi sadove zemlje, ohrani mir med narodi, povišaj svojo sveto cerkev, pelji vse ljudi v to kraljestvo resnice. Pelji k sebi nas vse, da te večno hvalimo in posedemo! To nam dodeli, Gospod, nebeški Oče, po svojem Sinu, Gospodu našem in Zveličarji, Jezusu Kristusu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

12. Molitev za nevernike.

Molímo tudi za nevernike (ajde), da vsigamogočni Bog vzame brezbožnost iz njih serc, da zapusté svoje malike, in se podajo k živemu pravemu Bogu, in njegovemu edinorojenemu Sinu Jezusu Kristusu, našemu Bogu in Gospodu. — Vsigamogočni, večni Bog! ki ne išeš smerti grešnikov, temuč življenje; sprejmi milostljivo našo molitev, reši jih od službe malikov, in pripelji jih v svojo sveto cerkev k časti in in slavi svojega imena. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

13. Za duše v vicaĥ.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vsih vernih! dodeli dušam svojeh služabnikov in služabnic odpušenje vseh grehov, da one milostljivo odpušenje, ktero so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo. Kteri živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

V. Naj v miru počivajo. — O. Amen.

Zdaj pobožno mōli pet **Očenašov** in pet **Češenasimarij**, potem pa apostoljsko vero.

Sklep.

O Bog, Oče usmiljenja! upam, da sim po svoji slabosti opravil, kar je k zadobljenju odpustka bilo zapovedano. Daj mi, (ali pa duši I.) se ga vdeležiti po tvoji neskončni dobroti. Ti namesti, kar našim spokornim delom v ojestrosti spokornih del prvih kristjanov še manjka, iz neskončnega zasluženja tvojega Sina Jezusa Kristusa, po prošnji presvete Device Marije, svetih aposteljnov Petra in Pavla, in vsih tvojih Svetnikov in Svetnic. Daj, da ti v prihodnjič, od butare grehov sprosten, zvesto služim, in v tvoji gnadi do konca stanoviten ostanem. To te prosim po ravno tem Gospodu našem Jezusu Kristusu, tvojem Sinu, kteri s teboj in sv. Duhom enaki Bog živi in kraljuje od vekomaj do vekomaj. Amen.

V zalogi Henrik Ničmana v Ljubljani
se tudi dobivajo sledeče bukve na prodaj:

	Terdo vez.	V usnji.	Z zlato obrezo.
Jezus dobri pastir	fl. —.18	fl. —.35	fl. —.50
Zvonček nebeški	„ —.30	„ —.50	„ —.80
Steza v sveti raj	„ —.25	„ —.40	„ —.60
Svete Nebesa	„ —.68	„ —.68	„ 1.—
Jezus na križi	„ —.70	„ —.70	„ 1.05
Marija naša pomočnica	„ —.80	„ —.80	„ 1.10
Jezus v sercu	„ —.80	„ —.80	„ 1.10
Zvezdice	„ —.65	„ —.65	„ —.90
Pravi Marijen služabnik	„ —.84	„ —.84	„ 1.15
Nebeška mana	„ —.80	„ —.80	„ 1.20
Serce človeka	„ 1.10	„ 1.10	„ 1.50
Zgledne molitvine	„ 1.36	„ 1.36	„ 1.80
Vedno češenje sv. rešnjega Telesa	„ 1.24	„ 1.24	„ 1.70
Nevesta Kristusova	„ 1.16	„ 1.16	„ 1.68
Dušna pomoč, v pol usnji fl. —.95	„ 1.23	„ 1.23	„ —.—
Kalvarija	„ —.95	„ 1.77	„ 2.30
Pesme, spisal g. Jeran, vezane 30 kr.			

„ „ g. Praprotnik, vezane 30 kr.

~~„ „ g. Praprotnik, vezane 30 kr.~~

Katekizem, spisal g. Lesar, terdo vezane 64 kr.

Krivica za krivico, 12 kr.

Roza Jelodvorska, 30 kr.

Sajnske bukvice z podobami, 15 kr.

Slovensko-nemško-talijanski besednjak 1 fl.

Razun teh omenjenih bukev se dobivajo tudi druge slovenske molitvine bukve različno vezane vedno na prodaj, kakor tudi vsakoterih podob, po večji in nižji ceni i. t. d.

V. Gublay.

N. K. Kozala Eger.

1881.

